

DRØMMEBOLIG

Forvandlet PARCELHUS

INDSIGT

SÅ MEGET KOSTER EN STIGNING I BOLIGSKATTEN

Bliv
HAVEKLAR
før sæsonen

ENERGI

SOLVARME NEMT OG BILLIGT

TEMA

23 SIDER INSPIRATION TIL KØKKENET

BAMBUSKØKKEN MED SJÆL
TILBAGE TIL DET NATURLIGE

GOD KØKKENSKIK
KOGENDE VANDHANER

KØKKEN MED FERRARI
18 NYHEDER TIL KØKKENET

Bambuskøkken med sjæl **36**

Godt Tænkt **9**

Så meget koster en stigning i boligskatten

10

Råd til ferie – trods alt **13**

Er du haveklar **56**

indhold 02

INSPIRATION

- side 6 Inspiration
- side 9 Godt Tænkt: Hvid som mælk
- side 16 Total forvandling
- side 24 Skab selv stilen
- side 26 Spørg om boligindretning
- side 52 Mød Liebhaberens Pernille Sams
- side 54 Havebrevkassen
- side 56 Er du haveklar
- side 58 Lad solen fange varmen
- side 60 Kort Nyt
- side 66 Kommentar: Tænk 360°

TEMA: KØKKEN

- side 30 Tilbage til det naturlige
- side 34 God køkkenskik
- side 36 Bambuskøkken med sjæl
- side 44 Nyheder: Forkæl dit køkken
- side 46 Kogende vand ud af vandhanen
- side 48 Køkken med Ferrari
- side 51 Monicas klumme: Køkkener med sjæl

ØKONOMI

- side 10 Så meget koster en stigning i boligskatten
- side 13 Råd til ferie – trods alt

GØR DET SELV/OMBYGNING

- side 62 Brevkasse: Spørg eksperterne

TIEFASUPRA

ELEGANT, STOR OG RATIONEL

Laumans TIEFASUPRA er en ny tagsten i tidløst design. Forbruget pr kvm er kun 10,2 stk. Både dækbredde og dæklængde er variabel. Nyt falssystem med optimal tæthed og stabilitet. Den specielle glasur er ikke sprøjtet på, men er hældt over tagstenen i rigelige mængder for at give en ekstra tyk glasur med styrke og farvespil. Fås også engoberet i fire farver.

RANDERS tegl

Byg 'prøvehuse' med alle vore tagsten og facadesten, se vejledende priser eller brug Nem tagberegning. Hent inspiration, få oplyst forhandlere og udstillinger, bestil adresser på referencehuse og bestil brochurer på www.randerstegl.dk eller ring 98 12 28 44

Facaden er RT 536 Unika Pompeji

Ansvarshavende chefredaktør
Steen Breiner, sbr@bolius.dk

bedrehjem@bolius.dk

Redaktionssekretær
Steffen Egholm Boye, sbo@bolius.dk

Layout
Christina Daugaard, chd@bolius.dk (ansv.)

Korrektur
Heidi Korsgaard

Forsidefoto
Jesper Ray

Salg
Bettina Thyge Thomasen, btt@bolius.dk
Anja Kjer, akk@bolius.dk

Udgivelser
8 numre i 2011

Tilmeldt Dansk Oplagskontrol

Tilmeldt Index Danmark, Gallup
Medlem af Dansk Fagpresse

Oplag: 115.000 eksemplarer

Tryk
Aller Tryk A/S

Abonnement på BEDRE HJEM
Et abonnement på BEDRE HJEM er GRATIS. For 8 udgaver betaler du alene 152 kr. i alt for porto og gebyr. Med i abonnementet følger klub BOLIUS med medlemsfordele som rabat på udvalgte produkter.

Læs mere på www.bedrehjem.dk
Medlemsservice: 70 23 03 07
E-mail: service@klubbolius.dk

Udgiver
Bolius Boligejernes Videncenter A/S
Lautrupvang 2, 1., 2750 Ballerup
Telefon: 70 23 63 13 www.bolius.dk

Direktør
Ulrik Heilmann, uh@bolius.dk

Bolius er et helejet Realdania-selskab, hvis formål er at øge livskvaliteten gennem det byggede miljø.

Ophavsret
Indholdet i BEDRE HJEM må ikke anvendes i annoncer og andet salgsmateriale uden udgiverens skriftlige tilladelse.

Forbehold
Artikler og anbefalinger i BEDRE HJEM er vejledende og kan derfor ikke erstatte individuel rådgivning. BEDRE HJEM påtager sig derfor ikke ansvaret for eventuelle fejl omkring priser og kvaliteter i artiklerne.

BOLIUS
BOLIGEJERNES VIDENCENTER

Realdania

Boligskat til debat

Politikerne lover officielt, at de ikke vil røre ved boligskatten. Samtidig taler landets førende økonomer højere og højere om, at det er nødvendigt at hæve den. Så noget er i gang, og ingen ved, hvor det ender.

Men hvad vil det koste den enkelte boligejer, hvis skattestoppet blev afskaffet? Det må være udgangspunktet for en ordentlig debat, og derfor har BEDRE HJEM, som er en del af Bolius Boligejernes Videncenter, fået foretaget en nøjagtig gennemregning af tallene kommune for kommune.

Boligskatten, også kaldet ejendomsværdiskatten, har været låst fast, siden VK-regeringen indførte skattestoppet i 2001. Før da betalte man konsekvent en procent af den offentlige ejendomsværdi, men skattestoppet betyder altså, at vi nu ikke betaler ud fra husets nuværende værdi, men for værdien fra 2001 plus et tillæg på fem procent. Var vurderingen dengang på en million, betaler man altså 10.500 kroner om året.

Politikerne fra både rød og blå fløj siger, at de ikke vil hæve boligskatten, fordi det vil smadre boligmarkedet og dermed gøre familier, der har købt dyrt, teknisk insolvente. Men det er en sandhed med modifikationer, viser den beregning, som BEDRE HJEM bringer i dette nummer.

I gennemsnit skal en villaejer af med ca. 5.100 kroner mere om året, hvis man afskaffer skattestoppet. Det svarer rundt regnet til 425 kroner om måneden. Og det skulle nødig være et beløb af den størrelse, der driver boligejere fra hus og hjem.

Men ikke overraskende venter der en kæmpe regning til villaejerne i velhaverkommunerne omkring København. På Frederiksberg kan en villaejer således se frem til at skulle have 50.000 kr. ekstra op af lommen hvert år.

Og det vil gå ud over boligpriserne ikke bare på Frederiksberg, men også på det meste af Sjælland, for når det bliver billigere at bo de dyre steder, vil det udløse en lavine af prisfald i nabokommunerne. Det vil være godt for førstegangskøberne, men det vil skabe alvorlige problemer for de nuværende ejere, der enten har købt inden for de sidste ti år eller har belånt ejendommen.

Boligejerne fortjener, at politikerne håndfast og i bred enighed på tværs af politiske skel laver et forlig der klart beskriver, hvad de kan regne med. Alene usikkerheden kan være nok til at vælte et trængt boligmarked.

» Alene usikkerheden kan være nok til at vælte et trængt boligmarked.

Steen Breiner, chefredaktør

M. Rasmussen, Ulstedvej 61, 9330. S. Jensen, Nøddehøj 2, 2840. L. Christensen, Horsensvej 8, 8653. E. Meinjohans, Rahbeks Alle 2C, st. th, 1801. K. Poulsen, Bekkasvej 21, 4930. A. Johansen, Vendiavej 10B, 9800. A. Bodholdt, Spergelbakken 7, 8520. U. Busckm, Engholmvej 27, 4000. M. Andersen, Kildevej 29, 4050. I. Friis Jørgensen, Kogtvedvej 63, 5700. Lene Hansen, Fænø Kalvvej 29, 7000. Per Johansen, Tornsangervej 16, 9800. Helle Jensen, Pyntevænget 39, 4800. Frits Ohrt, Ramsdahlsvej 97, 7800. Anya Klarup, Gl. Kongevej 70, 4. th., 1850.

God mad skal blive
i hukommelsen.
Ikke i møbler
og gardiner.

Glem alt om hverdagen. Med en sugeevne på op til 1.000 kubikmeter luft i timen, kan du stole på Siemens, så damp og stegeos fra madlavningen ikke spreder sig rundt i boligen og sætter sig i tøj, møbler og gardiner. Siemens moderne emhætter er ikke bare bygget for et syns skyld. De har en høj sugekapaletet, lavt lydniveau og energieffektiv belysning, der gør madlavningen behagelig og inspirerende. En emhætte fra Siemens er en klog investering for hele hjemmets interiør. Den viste model er LF959BL90. Velkommen til morgendagen på www.siemens-home.dk

Fremtiden flytter ind.

SIEMENS

Bejdset

Spisebord i bejdset eg. Slab er designet af Tom Dixon. Fås også i naturfarve. Mål L200xB90xH75cm. Pris 19.959 kr. lerchedesign.dk

Bloom

Original pendel sammensat af små stjerner i sort, hvid og pink plast. Bloom er fra italienske Kartell. Pris 2.500 kr. brdr-sorenson.com

Retro pift

Pift hjemmekontoret op med en retro brevbakke. Stabelbar. Fås i hvid, blå og gul. Pris 199 kr. pr. stk. casanovafurniture.dk

Skærmvæg

Store rum kræver ofte en eller anden form for rumdeling. Wannabeetree, en lydsole-rende skærmvæg, fås i tre varianter og fem farver. Mål H209xB124 cm. Pris 10.968 kr. alpha-akustik.dk

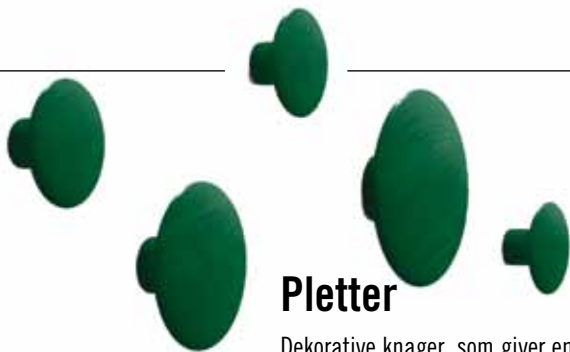
STOP

Skridsikker dobbeltkile, der standser både vinduer og døre. Mange farver. Pris 79 kr. designertorvet.dk

Sengeplads

Udnyt spildpladsen. Seng med opbevaring med vipperamme og lameller, hvid. Madras medfølger ikke. Madrasmål: B160xL200 cm. Pris 5.999 kr. boconcept.com

Pletter

Dekorative knager, som giver en grafisk effekt i entreen. 'The Dots' i bejdset ask fås i flere farver. Pris for sæt m. 1 stor, 1 medium, 3 små knager 745 kr. muuto.com

Kombi-reol

Få plads til nips, bøger og brugskunst og giv indretningen noget personlighed. Her Space-reol i hvid med fire rum. L72xB72Dx33 cm per sektion inkl ophæng. Pris 708 kr. ide.dk

Lysende design

Skulpturelle Plumen er beviset på, at sparepærer ikke behøver være grimme. E27/11 watt (svarer til ca. 60 Watt). Pris 240 kr. nicolaj-helsingor.dk

VINDUER FOR LIVET

Vind VELFAC vinduer for kr. 25.000,-

Fortæl os hvorfor dit hus fortjener VELFAC vinduer, så har du mulighed for at vinde VELFAC produkter for 25.000 kr. Læs mere om betingelserne på www.VELFAC.dk.

VELFAC[®]

Tophat

Anderledes og sjov pendel fremstillet i filt og metal. Pris m. guld 1.495 kr., m. sølv 1.695 kr. tobecontinued.dk

Gulddixon

Stemningsfuld messingholder til fyrfadslys fra Tom Dixons værksted. Pris 425 kr. lightfantastic.dk

Abeskøn

Den første iPod dockingstation du får lyst til at kæle med. Spiller ca. seks timer på en opladning. Pris 699 kr. fona.dk

Retro

Få lidt kant og farve i indretningen med vasen Retrosquare, som fås sort, gul eller petrol. Pris lille 189 kr., stor 249 kr. ide.dk

Gensyn

Elegant retro stol i højglanspoleret aluminium. Solen er fra Magis' Deja vu-serie. Pris 3.685 kr. designdelicatessen.dk

Trebenet

Trebenet spisebord, designet af 365 North. Laminatbordplade, stel i børstet stål. Pris 3.599 kr. ide.dk

Med arbejdsbordet Mini Milk kan du indrette hjemmekontor, selv om det er småt med pladsen.

Mini Milk har højglanslakeret bordplade og fire opbevaringsrum, der kan indrettes med hhv. skraldespand, alulåg, tool box og akvarium. Fås i to højder: 73 og 109 cm. B120xD47 cm. Pris 7.500 kr.

HVID SOM MÆLK

Af: Bettina Wøhlk Foto: Jens Stoltze og Kristian Holm

Tyknælk, skummetnælk og minimælk – i supermarkedet kan du vælge mellem mælk i mange varianter. Den mulighed har du også inden for arbejdsborde – nemlig med serien 'Milk'. Søren Rose Studio lancerede i 2007 det Apple-inspirerede arbejdsbord 'Milk', og Milk-universet er siden udvidet med Milk Grande og 4Milk, der alle produceres af Holmris. Seneste skud på stammen er 'Mini Milk', og i lighed med de øvrige medlemmer af Milk-familien er den gennemgående farve hvid som mælk.

Designeren bag Milk-familien, Søren Rose Kjær, er Apple-freak, og inspirationen er da også tydelig. Der er tænkt på opbevaringsmuligheder til både iPod og iPad'en.

"De fleste hæve/sænkeborde ligner hospitalssenge. Tanken var at skabe et minimalistisk bord, der samtidig kunne tilpasses den enkelte brugers behov, og som meget gerne vil gøre de smukke Apple-produkter værdige", fortæller Søren Rose Kjær.

Mini Milk er et lille konsolbord/arbejdsbord til den bærbare computer. Bordet monteres, så det "læner" sig op ad væggen. Der er små opbevaringsrum, som meget vel kan bruges til hhv. iPod og iPad. I lighed med de øvrige arbejdsborde i Milk-serien er detaljerne gennemtænkte. Der er gemmested til ledninger og kabler, så helhedsindtrykket er enkelt, og selv om der er småt med plads, kan drømmen om hjemmekontor gå i opfyldelse.

"Der findes masser af mennesker, som har en 2-værelses lejlighed, men samtidig ønsker sig et kontor. Tanken var at skabe et møbel, som kunne dække dette behov", siger Søren Rose Kjær om det ét-benede arbejdsbord, der findes i to højder.

Designeren bag Milk-familien, Søren Rose Kjær (f. 1972), er både kunstner, designer, købmand og entreprenør. Han har en fortid som iværksætter og etablerede tegnestuen Søren Rose Studio i 2007. Han er gift og far til to piger. Se mere på sorenrose.com

SÅ MEGET KOSTER EN STIGNING I BOLIGSKATTEN

Politikerne nægter hårdnakket, at de vil røre ved boligskatterne, mens økonomerne taler højere og højere om, at det er nødvendigt.

BEDRE HJEM har regnet på, hvad det vil koste villaejerne, hvis skattestoppet forsvinder, og ejendomsværdiskatten stiger.

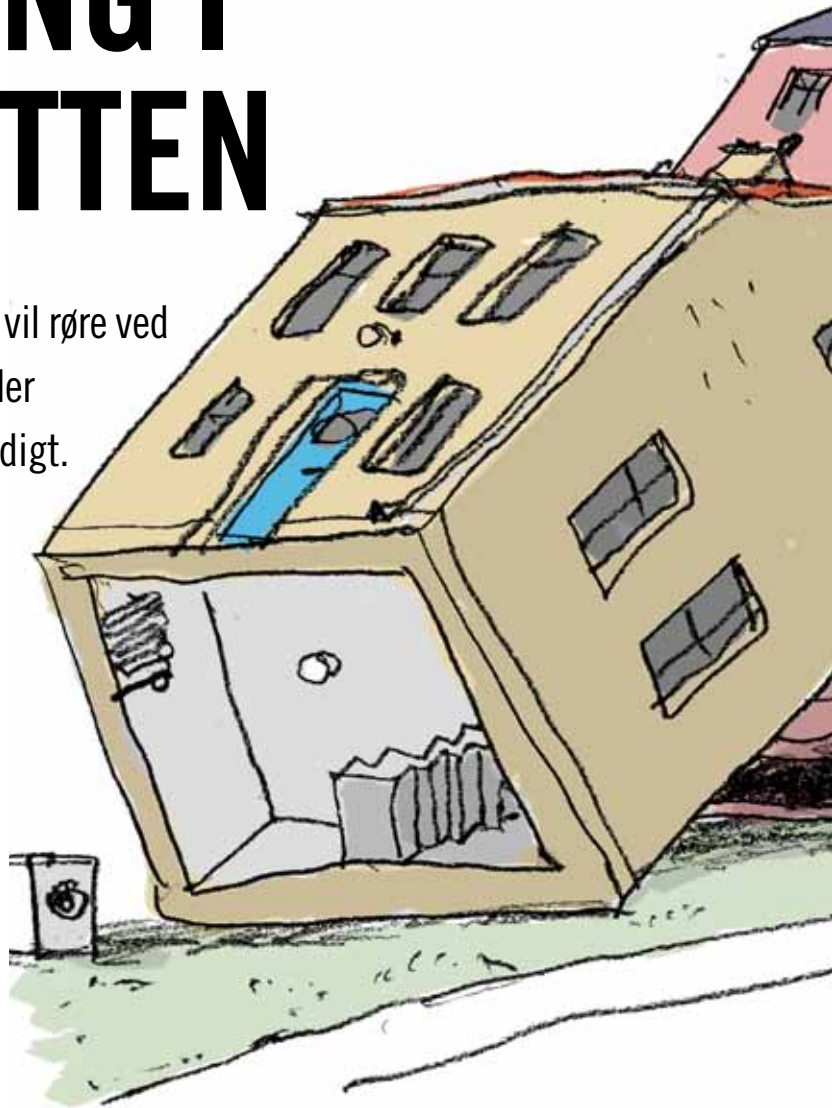
Af: Steen Breiner Tegning: Lars Andersen

Er det virkelig sandt, at en ophævelse af skattestoppet vil være en bombe under villaejernes økonomi?

Det vil i hvert fald skæppe godt i statskassen. For ophæver man skattestoppet, vil landets 1,2 mio. villaejere skulle af med 6.069 mia. kr. mere i ejendomsværdiskat, viser beregninger, BEDRE HJEM har fået lavet.

Siden 2001 har ejendomsværdiskatten været låst fast. Det betyder, at langt de fleste boligejere i dag betaler ejendomsværdiskat svarende til en procent af ejendomsværdien i 2001 med et tillæg på fem procent. Så for hver 100.000 kr. boligen var vurderet til dengang, betaler man den dag i dag 1.050 kr. i ejendomsværdiskat om året.

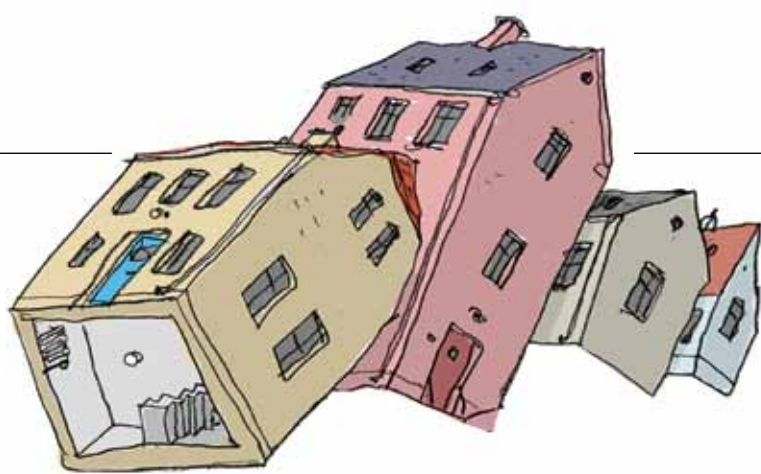
Men det kan ikke blive ved med at gå, påpeger flere og flere økonomer. For Danmarks økonomi er ikke, hvad den har været, og derfor bliver det nødvendigt at hente flere penge hos boligejerne.

” I DE KOMMUNER, HVOR EJENDOMSPRISERNE ER STEGET MEST, VIL DET OGSÅ RAMME HÅRDERE, HVIS SKATTESTOPPET FJERNES.

LARS FAHLGREN, ØKONOM, FINANSHUSET

”På sigt skal ejendomsværdiskatten tilbage til en procent af den aktuelle vurdering”, siger Torben M. Andersen, der er professor i økonomi ved Århus Universitet og tidligere overvismand til BEDRE HJEM.

Han bakkes op af flere andre økonomer og også Jyske Banks ordførende direktør, Anders Dam. De peger dog alle på, at det bør ske over en årrække.

Indtil videre afvises økonomerne dog af politikerne. Hverken rød eller blå blok vil hæve boligskatten – siger de. Boligejerne er nemlig værdifulde vælgere for begge fløje, og værdifulde vælgere lægger man sig ikke ud med lige før et valg.

Socialdemokraterne Henrik Sass Larsen siger, at en øgning af boligskatten vil svare til ”en boksehandske i et blåt øje”. Det samme sagde han, da Ritt Bjerregaards berømte Røde Skole foreslog det i 2008.

Dengang som nu peger han på, at det vil få huspriserne til at falde og efterlade mange særligt unge boligejere insolvente, fordi huset må sælges med tab.

Knap 5.000 kr. pr. hus.

Men passer det? BEDRE HJEM har bedt Lars Fahlgren, rådgivende økonom i det uafhængige rådgivningsfirma Finanshuset i Fredensborg, om at regne på, hvad det vil koste villaerne i landets kommuner, at skattestoppet forsvinder. Svaret er, at det kommer meget an på, hvor man bor i landet.

Billigst slipper en husejer i Norddjurs kommune. Han vil skulle af med beskedne 192 kr. mere om året. Helt anderledes ser det ud for en typisk husejer i Frederiksberg kommune, der kan se frem til en stigning i ejendomsværdiskatten på ikke mindre end 159 procent, så der skal hives over 74.000 kr. op af tegnebogen om året.

I gennemsnit vil en husejer skulle af med 5.137 kr. mere om året, viser BEDRE HJEMs beregning.

”Og det vil betyde noget for boligpriserne”, siger Lars Fahlgren.

”I de kommuner, hvor ejendomspriserne er steget mest, vil det også ramme hårdere, hvis skattestoppet fjernes. I Frederiksberg kommune må man således forvente en større negativ effekt på priserne”, siger Lars Fahlgren.

Han vurderer, at en afvikling af skattestoppet i en gennemsnitskommune vil betyde, at huspriserne vil falde omkring 50.000 kr. for hver million, huset er vurderet til.

Vil vælte markedet

Økonomen bakkes op af Nicolai Glad, medindehaver af Danbolig på Frederiksberg. Han forudser et markant prisfald på villaer på Frederiksberg.

”Det vil øjeblikkeligt udløse et prisfald på 25-30 procent på Frederiksberg. Og vi vil også se en række tvangsauktioner, for man skal altså være ret velpolstret for at kunne finde 4.000 nettokroner ekstra om måneden”, siger Nicolai Glad.

Han peger desuden på, at et voldsomt prisfald på Frederiksberg vil sprede sig som ringe i vandet. For hvis en villa på Frederiksberg pludselig bliver billigere, vil det smitte af på villaerne i København og andre nabokommuner.

Nicolai Glad hæfter sig ved, at det foreløbig er en teoretisk beregning, men det kan også være nok i det nuværende boligmarked med mange boliger til salg.

”Usikkerhed om ejendomsværdiskatten kan være nok til, at køberne holder sig væk,” siger han.

Ny lov nødvendig

Selvom loven i dag slår fast, at man skal betale ejendomsværdiskat efter vurderingen fra 2001 med et tillæg på fem procent, så kan skatten faktisk godt stige. Hvis man eksempelvis bygger til eller køber noget af nabogrunden, så skal man betale ejendomsværdiskat af det.

Men reglerne siger også, at ejendomsværdiskatten kun kan stige 20 procent om året, dog altid 2.400 kr. Og dermed kunne man få den tanke, at det vil tage mange år, før en stigning i ejendomsværdiskatten slår fuldt igennem.

Men sådan behøver det ikke at være. For en ændring af ejendomsværdiskatten kræver nemlig en ny lov, og der er det helt åbent, hvad politikerne vælger at gøre. De kan vælge at hæve skatten over en nat, hvis de kan finde flertal for det.

”Regelsættet omkring stigninger, som er beskrevet i loven i dag, tager jo netop udgangspunkt i den nuværende lov, ikke i en fremtidig,” siger Lone Holm Munk, afdelingsleder i Kompetencecenter Ejendomsvurdering i Skat.

” ” DET VIL ØJEBLIKKELT UDLØSE ET PRISFALD PÅ 25-30 PROCENT PÅ FREDERIKSBERG.

NICOLAI GLAD, DANBOLIG

Hvis skattestoppet ophæves, skal boligejerne i Herning kommune gennemsnitligt betale ca. 4.800 kr. mere i ejendomsværdiskat. Men det afskrækker ikke Vibeke Lynggaard og Bo Lundgaard.

RÅD TIL FERIE – TRODS ALT

Ægteparret Bo Lundgaard og Vibeke Lynggaard havde helst været fri for at betale mere i skat. Men hvis det er nødvendigt, så accepterer de det.

Af: Jon Holm-Pedersen Foto: Jesper Balleby

Herning er en typisk gennemsnitskommune, når man regner på en mulig stigning i ejendomsværdiskatten. En familie i en villa i Herning vil typisk skulle af med 4.800 kr. mere om året.

Forstaden Gjellerup ligger cirka fem kilometer fra Herning midtby. Området er populært blandt børnefamilier, og Gjellerupskolen er en af de største i Herning by.

Bo Lundgaard og Vibeke Lynggaard har været sammen i 14 år. De arbejder begge i Herning, og i sommeren 2006 købte de den arkitekttegnede villa på Kildehøj 36 i Gjellerup. Her bor de med børnene Frida på ti og Andrea på 12 år.

Huset skiller sig ud på villavejen. Husets høje gavl og det runde vindue minder mest af alt om en kirke, og det var det, det utraditionelle par faldt for.

”Der var ikke meget til salg, men vi fandt det her hus og faldt øjeblikkeligt for de mange flotte detaljer, og så passede prisen til det niveau, vi kunne købe for”, fortæller Bo Lundgaard.

Som boligejere er parret eftertragtet i den igangværende politiske debat. Økonomer og enkelte politiske partier anbefaler, at danskerne gør op med fastfrysningen af ejendomsværdiskatten. I huset på Kildehøj vil en fjernelse af skattestoppet betyde, at ejendomsværdiskatten vil skyde i vejret med cirka 50 procent.

”Der er ingen mennesker i dette land, der gladeligt vil acceptere en skattestigning, og vi er selvfølgelig også helst fri. Omvendt, hvis det er det, der skal til for at sikre samfundets økonomi, så vil vi acceptere det”, siger Bo Lundgaard.

Parret er enige om, at de vil mærke, hvis skattestoppet bliver droppet, men det vil ikke vælte økonomien.

”Det vil tage længere tid for os at komme af med vores lån, og måske det vil få lidt indflydelse på forbruget i hverdagen, men vi kommer ikke til at spare ferien væk”, forklarer Bo Lundgaard og Vibeke Lynggaard supplerer:

”Det vil være irriterende at skulle betale mere, men værre er det heller ikke, end at vi sagtens kan klare det. Det eneste rigtige havde været at lade ejendomsværdiskatten stige i 2003, da huspriserne skød i vejret, og i stedet sænke skatten på arbejde. Lige nu virker al den snak om ejendomsværdiskatten mest af alt som en trussel rettet mod boligejerne fra de politikere, der gerne vil beholde magten”, vurderer Bo Lundgaard.

FAKTA

Bo Lundgaard er 48 år, uddannet journalist og arbejder på Herning Folkeblad. Han befinder sig midt i det politiske spekter, men understreger, at han endnu ikke har truffet et valg om, hvor han vil sætte krydset ved et kommende valg.

Vibeke Lynggaard er 39 år, uddannet sygeplejerske og arbejder på Herning Sygehus. Hun stemmer på SF.

Parret har været sammen i 14 år. De bor i huset med børnene Frida på 10 år og Andrea på 12 år.

Den årlige husstandsindkomst ligger på cirka 850.000 kr. Villaen er bygget i 1979 og er tegnet af arkitekt Henning Kjølby. Det samlede boligareal er på 148 m², og den offentlige vurdering fra 2009 lyder på 1.950.000 kr.

HER ER STIGNINGEN I DIN KOMMUNE

Her kan du se, hvor meget mere du skal af med, hvis skattestoppet på ejendomsværdiskatten fjernes. Tallet er baseret på den gennemsnitlige offentlige vurdering for villaer i de enkelte kommuner. Hvis du vil regne på, hvad det præcis vil betyde for dig, skal du finde den seneste offentlige vurdering og tage én procent af ejendomsværdien. Er din vurdering over 4,5 mio. kr., skal du tage en procent af beløbet op til 4,5 mio. kr. og tre procent af beløbet over.

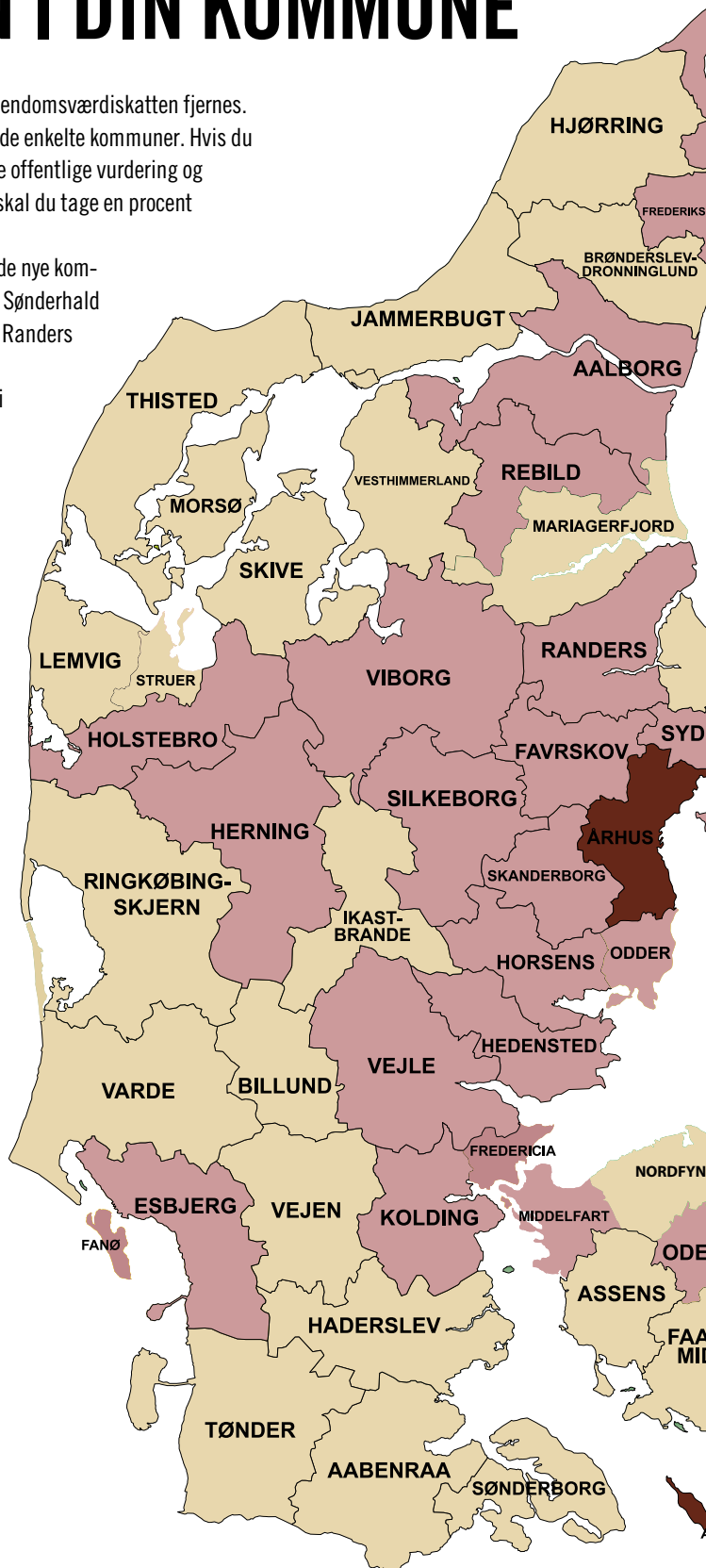
De kommuner, der i perioden 2001-2009 er blevet delt, er indregnet i de nye kommuner, hvortil størstedelen af indbyggerne er blevet overført. Den gamle Sønderhald kommune er dog i beregningerne delt ligeligt mellem ny Norddjurs og ny Randers kommune.

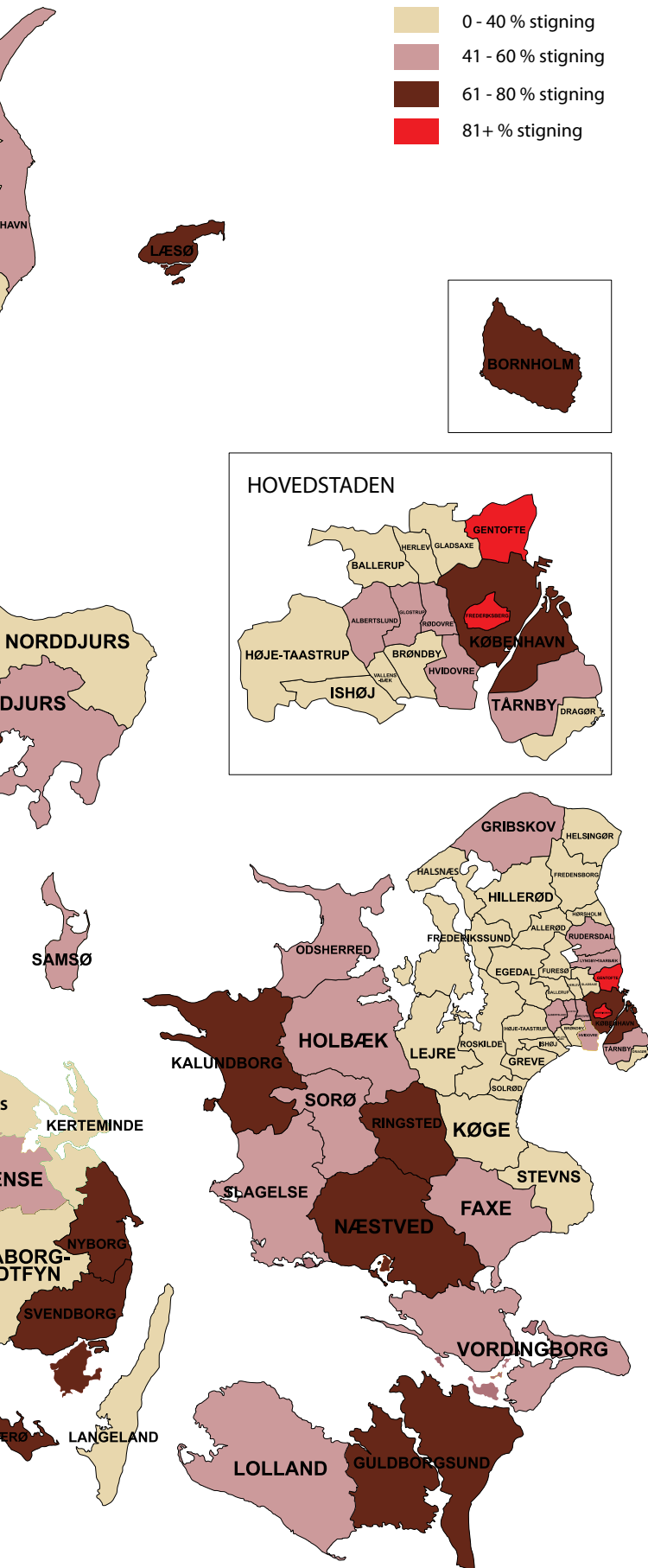
Det bemærkes, at der i dag er en begrænsning på den årlige stigning i ejendomsværdiskatten (maksimalt 20 % årligt, dog kan den under alle omstændigheder stige med kr. 2.400 årligt).

Beregning: Finanshuset i Frendensborg

KOMMUNE	FØR	EFTER	FØRSKEL
ALBERTSLUND	14.165	22.061	7.896
ALLERØD	17.388	22.860	5.472
ASSENS	8.096	11.191	3.095
BALLERUP	15.929	20.961	5.032
BILLUND	8.516	11.141	2.625
BORNHOLM	5.534	9.111	3.577
BRØNDBY	14.921	19.411	4.490
BRØNDERSLEV	7.361	10.071	2.710
DRAGØR	18.680	25.761	7.081
EGEDAL	14.826	19.910	5.084
ESBJERG	9.723	13.730	4.007
FANØ	9.198	12.900	3.702
FAVRSKOV	10.122	15.440	5.318
FAXE	10.049	14.711	4.662
FREDENSBORG	17.640	24.070	6.430
FREDERICIA	10.994	15.601	4.607
FREDERIKSBERG	28.728	74.310	45.582
FREDERIKSHAVN	8.180	12.511	4.331
FREDERIKSSUND	13.220	17.321	4.101
FURESØ	19.866	26.300	6.434
FAABORG-MIDTFYN	8.295	10.890	2.595
GENTOFTE	28.991	54.330	25.340
GLADSAXE	17.210	23.401	6.191
GLOSTRUP	15.509	23.931	8.422
GREVE	16.391	19.411	3.020
GRIBSKOV	13.031	18.551	5.520
GULDBORGSUND	6.059	9.981	3.922
HADERSLEV	8.369	11.281	2.912
HALSNÆS	10.826	13.941	3.115
HEDENSTED	8.957	12.761	3.804
HELINGØR	16.800	23.140	6.340
HERLEV	15.992	21.931	5.939
HERNING	9.114	13.930	4.816
HILLERØD	15.698	21.091	5.393
HJØRRING	7.308	9.790	2.482

DYREST

KOMMUNE	FØR	EFTER	FORSKEL
HOLBÆK	10.763	16.221	5.458
HOLSTEBRO	8.978	13.221	4.243
HØRSENS	9.387	15.000	5.613
HVIDOVRE	14.028	20.520	6.492
HØJE-TAASTRUP	14.532	18.420	3.888
HØRSHOLM	24.801	32.720	7.919
IKAST-BRANDE	8.390	11.591	3.201
ISHØJ	14.291	17.411	3.120
JAMMERBUGT	6.993	9.470	2.477
KALUNDBORG	8.096	13.251	5.155
KERTEMINDE	10.185	13.220	3.035
KOLDING	10.721	15.361	4.640
KØBENHAVN	17.252	28.331	11.079
KØGE	13.587	18.220	4.633
LANGELAND	5.765	8.041	2.276
LEJRE	13.598	17.321	3.723
LEMVIG	6.416	7.350	934
LOLLAND	4.883	7.651	2.768
LYNGBY-TAARBÆK	22.113	32.420	10.307
LÆSØ	5.177	8.831	3.654
MARIAGERFJORD	7.592	10.381	2.789
MIDDELFART	9.660	14.090	4.430
MORSØ	5.639	6.351	712
NØRDDJURS	9.198	9.390	192
NORDFYN	8.211	10.220	2.009
NYBORG	6.951	11.550	4.599
NÆSTVED	9.062	14.940	5.879
ODDER	11.435	17.791	6.356
ODENSE	10.794	16.740	5.946
ØDSHERRED	7.487	11.931	4.444
RANDERS	9.224	13.220	3.996
REBILD	7.707	11.600	3.893
RINGKØBING-SKIERN	7.319	10.161	2.842
RINGSTED	10.952	18.331	7.379
ROSKILDE	16.170	20.710	4.540
RUDERSDAL	24.098	36.081	11.983
RØDOVRE	14.102	20.741	6.639
SAMSØ	5.607	8.700	3.093
SILKEBORG	11.078	17.461	6.383
SKANDERBORG	11.876	18.461	6.585
SKIVE	7.361	9.631	2.270
SLAGELSE	9.534	14.570	5.036
SOLRØD	17.136	19.350	2.214
SORØ	9.765	15.360	5.595
STEVNS	11.235	15.300	4.065
STRUER	8.127	10.380	2.253
SVENDBORG	9.597	16.460	6.863
SYDDJURS	9.104	13.571	4.467
SØNDERBORG	9.051	10.990	1.939
THISTED	6.626	8.471	1.845
TØNDER	6.290	8.281	1.991
TÅRNBY	14.228	20.621	6.393
VALLENSBÆK	16.202	21.991	5.789
VARDE	7.865	9.211	1.346
VEJEN	7.497	9.480	1.983
VEJLE	10.658	15.241	4.583
VESTHIMMERLAND	6.710	9.181	2.471
VIBORG	8.988	13.260	4.272
VORDINGBORG	8.012	11.791	3.779
ÆRØ	5.177	8.371	3.194
AABENRAA	8.064	10.060	1.996
AALBORG	10.773	15.550	4.777
ÅRHUS	14.217	23.180	8.963

← BILLIGST

Før: Et klassisk gulstensparcelhus fra 60'erne, som ikke just var familiens Olesens kop te. Men det lå i det kvarter, de så gerne ville bo i.

Efter: Det er svært at se, at dette hus oprindeligt var et parcelhus. De store vinduespartier giver det lysindfald, som familien ønskede sig.

TOTAL FORVANDLING

Parcelhuse var ikke lige familien Olesens kop te.

De ville have et moderne og tidssvarende hus. Men manglen på byggegrunde i kvarteret gjorde, at de alligevel købte et parcelhus, som til gengæld blev bygget fuldstændigt om.

TIP

Akustik dæmpes effektivt fra oven. I højloftede rum med lange lige linjer kan løsningen være profilerede gipsplader i loftet.

Gulvet er hvidpigmenteret eg, og der er gulvvarme overalt. Familien flottede sig med pejs både ude og inde. Læderstol af mærket 'Palone' fra Leolux i Holland. Hvid 'Oblique' gulvlampe fra CPH Light.

Køkken og skabe er designet specielt til huset af PL Inventar fra Randers. Køkkenbordsplade er af Corian, som er meget nemt at vedligeholde. Skabene går fra gulv til loft. Kogeplader er fra Voss, ovnen fra Siemens og emhætten fra Falmecc. De to barstole, 'Sebastian', er fra Ikea.

Tekst og foto: Jesper Ray

For små fire år siden fandt familien Olesen huset i Risskovs ældre kvarter, 150 meter fra vandet. Grunden var meget tilgroet og fuld af buske og små træer, der nærmest lukkede gulstensparcelhuset fra 1960'erne inde. Oven i købet var parcelhuse ikke ligefrem familiens livret; de syntes, at de var ucharmerende og utidssvarende til en moderne familie. Men hvad gjorde det, det hele skulle jo alligevel rives ned, og et nyt moderne hus – deres drømmehus – skulle bygges. Troede de.

”Vi ville have et moderne hus med vores eget fingeraftryk på i det kvarter, der trak så meget i os. Men der var ingen ledige grunde, så planen var at rive parcelhuset ned. Vi opdagede dog, at huset var sundt nok, og hvis vi hyrede en arkitekt, kunne vi måske alligevel bruge huset. Så det endte med, at vi bevarede ydermurene og en del af fundamentet samt et par bærende indervægge”, siger Keld Olesen.

Den beslutning sparede familien for udgifter til kloakering, vvs og el-installationer, som allerede var lagt ind på grunden.

”Det var også kun en fordel, at der allerede var isoleret i væggene med 20 cm isolering. Derefter lagde vi yderligere 10 cm på den udvendige del og pudsede det op, og det kan mærkes positivt på varmeregningen”, fortæller Keld Olesen.

Parcelhuset er på 178 m² med stor stue, fire værelser og to badeværelser og bryggers, alt sammen i et plan. Det ligger på en 648 m² stor grund.

Lys og store vinduer

De nye ejere ville have lys og luftige omgivelser i huset i form af store vinduer og ovenlys ned gennem gang og stue. Det endte med at blive en del af husets udseende, og det gav ekstra lys, som familien sætter stor pris på, også i vintermånederne.

De store vinduespartier og ovenlys gav det lysindfald, som familien ønskede sig.

Klassisk spisehjørne, som passer godt til husets stil; spisebordet er Piet Heins Ellipse med 7-er stole i sort læder. Fra entreen kan man se igennem hele huset.

TIP

Keld Olesen anbefaler at betale entreprenøren i delrater, f.eks. når en vigtig delatage i projektet er færdig. Dermed kvalitets-sikrer man sig løbende i stedet for at betale forud for noget, der ikke er godkendt og på plads.

Der er brugt Børma-armaturer i hele huset, her i bruseniche og ved vasken. Fliserne er italiensk kalksten. Kig fra badet til soveværelset. Det væghængte toilet er Phillippe Stark. PL Inventar har leveret badeværelsesinventaret, der – ligesom i køkkenet – er i sort malet egetræsfinér.

”Store lyse luftige rum med høje og brede vinduespartier, gerne fra gulv til loft, og også to af slagsen som vi valgte her i den 80 m² store stue med 3,2 meter til loftet”, siger Lene Olesen, 34 år og produktchef. Hun er gift med ejendomsudvikler Keld Olesen, 36 år, og sammen har de børnene Oscar på 3½ år og Emilie på 6½ år.

Til ombygningen hyrede familien arkitekterne Nørkær & Poulsen fra Ålborg, som har lang erfaring med enfamilieshuse.

”Vi kendte deres ’streg’ fra andre flotte huse, og de overbeviste os om deres engagement i netop vores hus, både under og efter byggeriet. Det var vigtigt for os, for det er jo dem, der har ansvaret, mens vi passer vores dagligdag og familie med små børn”.

Familien ønskede netop ikke at blive indblandet i selve byggeprocessen og risikere slagsmål med håndværkere eller ubehagelige økonomiske overraskelser, så arkitekterne fik det fulde og overordnede ansvar for byggeprocessen.

”Det er hovedårsagen til, at det lykkedes at få bygget huset uden de store sværds slag, som man ellers hører om, når indkøb og forskellige håndværkere skal styres igennem flere måneders byggeproces, der let kan tage pippet fra de fleste. Især hvis man ikke lige har overblikket og styr på alle detaljerne om armaturets

placering, farvevalg og indkøb inde som ude, trælisters, dørkarmens tykkelse, håndtage, vask og skabshøjde, farven og størrelsen på fliserne, trægulvstykkelsen, vådrumsisolering og så videre og så videre; der er meget, der kan gå galt.”, siger Lene Olesen.

Og noget gik da også helt galt. Familien Olesen havde bestemt sig for, at huset skulle males i en grålig nuance, og det

”

**FØRSTE TANKE VAR ”OM IGEN”,
MEN EFTER AT HAVE SOVET PÅ DEN
OG VANDRET IND OG UD AF HUSET
I FLERE OMGANGE, VALGTE VI AT
BEHOLDE DEN HVIDE FARVE.**

LENE OLESEN

Alle vinduer og skydedøre er fra Velfac, og indetemperaturen styres i alle rum af et reguleringssystem fra Altec. Sengen er en Hästen-model.

” VI VILLE HAVE ET MODERNE HUS MED VORES EGET FINGERAFTRYK PÅ I DET KVARTER, DER TRAK SÅ MEGET I OS.

KELD OLESEN

Stuen, som er 80 m², har trods sin størrelse en god akustik, da loftet er perforeret med små huller, som dæmper lyden. Der er 3,2 meter til loftet. Sofaerne hedder Archipel fra det hollandske Leolux. Lav sort Montana-reol med hjul. Ovenpå en Djenzen hvid lampe. Foscarini- gulvlampe i glas.

var skrevet ind i aftalen med arkitekterne. Men da de vendte tilbage til byggepladsen efter et par dages fravær, var det hele malet i hvidt, inde som ude.

"Første tanke var "om igen", men efter at have sovet på den og vandret ind og ud af huset i flere omgange, valgte vi at beholde den hvide farve, også fordi det passede til tiden og det futuristiske look, huset havde. Det var dog aldrig sket, hvis farven var blevet en helt anden f.eks. grønlig", siger Keld Olesen.

Han anbefaler, at man som bygherre og entreprenør sørger for, at alle ønsker nedfældes på skrift, så man undgår løbende diskussioner om, hvad der er aftalt. Og husk også at skrive de løbende rettelser ned, for man ændrer mening på mange områder under byggeriet.

"Men vigtigst: Aftal at betale i delrater, således at man betaler entreprenøren for deletaper i projektet. Dermed kvalitetssikrer man sig løbende i stedet for at betale forud for et arbejde, der endnu ikke er godkendt og på plads", råder Keld Olesen.

Det var ikke noget indbydende syn, der mødte familien Olesen, da de første gang så huset. Men en ændret planløsning, nedrivning af vægge, nye gulve og hvid maling har udrettet mirakler.

PLANTEGNING

SKAB SELV STILEN

Hvis du vil have et flot og stramt funkishjem, skal du vælge møbler i hvid og sort og bryde det grafiske look med tilbehør i klare farver.

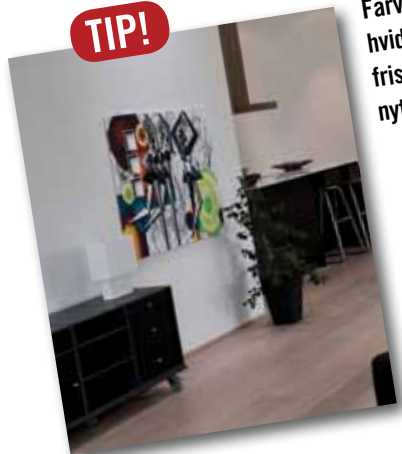
Af: Bettina Wøhlk Foto: PR/leverandører

'Prince Chair' er en skulptur i sig selv. Stel af stål, sæde i neopren/filt. B100xD80xH35/80 cm. Pris 16.699 kr. Hay.

TIP!

Farverig kunst på væggen bryder det sort/hvide-look, og puder, urtepotter og plaider i friske farver er en billig måde at give stuen et nyt og anderledes udseende.

Næsten en tro kopi af familien Ole-sens nye hjem – hvidt og med masser af vinduer. Bordet er i højglans træ og med vinduer i akrylglas. Under låget er der plads til bøger, magasiner osv. 48x36x36 cm. Pris 1.599 kr. Moods.

Læse- og gulvlampen 'Kvart' har fleksibel arm. H120 cm. Fås i flere farver. Pris 119 kr. Ikea.

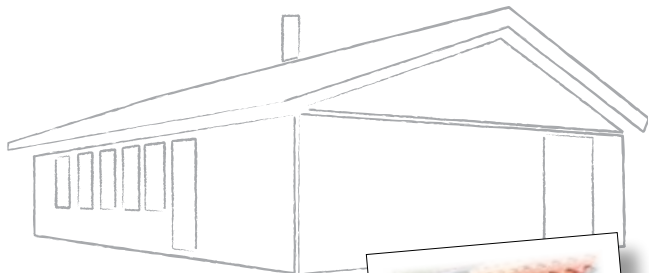
Stolen 'Crown' i sort bonded læder og med ben i stål koster 399 kr. Idémøbler

Bryd det sort/hvide look med et lilla tæppe i sofaen. 130x80 cm. Pris 547,50 kr. Bloomingville.

Læserservice:

- Moods: Tlf. 4580 2882, moods.dk
- Ikea: Tlf. 7015 0909, ikea.dk
- Idémøbler: Tlf. 7026 5070, ide.dk
- Hay: Tlf. 9942 4400, hay.dk
- Bloomingville: Tlf. 9626 4645, bloomingville.com

Skal du bygge nyt *eller* renovere din bolig?

Tagrenovering

Gulve

Vand og varme

Døre og vinduer

Bad

Udstillingen i Middelfart

Udstillingen i Ballerup

I **Byggecentrums udstillinger** kan du se løsninger til alle typer boligprojekter fra udskiftning af tag eller facade, vinduer og døre, nyt bad, bryggers eller køkken, nyt gulv med gulvvarme og meget andet.

28.000 m² udstilling i Middelfart I udstillingen får du et rigtig godt overblik over de vigtigste leverandører og deres mange løsninger til dit boligprojekt. Der er både en inden- og udendørs udstilling.
3.000 m² udstilling i Ballerup Uanset om du skal bygge om eller bygge til, have nye fliser i badeværelset eller nye, friske farver i køkkenet, skifte de gamle termoruder ud med nye energiruder, skifte tag eller måske installere nyt, energibesparende varmeanlæg, så gælder det om at vælge de løsninger, der er en klar forbedring af boligen og dermed også af det liv, der udfolder sig der.

Undgå faldgruber – få gratis rådgivning I udstillingernes ByggeRåd kan du få gratis rådgivning fra bl.a. arkitekter og energivejledere en gang om måneden. **Gratis ByggeRåd i Ballerup** Sidste søndag i måneden, 27. marts, 24. april, 29. maj, 26. juni. **Gratis ByggeRåd i Middelfart** Første søndag i måneden, 6. marts, 3. april, 1. maj, 5. juni.

GRATIS boligmesser Hvert år holder vi velbesøgte bygge- og boligmesser i vores udstilling i Ballerup og i Middelfart. Her får boligjere inspiration til større eller mindre boligprojekter og energirenoveringer: Byg Om og Forny-messer i Ballerup i 2011 den **8. - 9. oktober** Byg Om og Forny- messe i Middelfart i 2011 den **17. - 18 september**

Tilmeld dig nyhedsbrevet Hold dig opdateret - tilmeld dig nyhedsbrevet og få information om arrangementer og andre spændende nyheder. Nyhedsbrevet udkommer ca. 4-6 gange årligt. Du kan læse mere om Byggecentrum og tilmelde nyhedsbrevet på:

Byggecentrum.dk

Spørg om indretning

Lotte Raabo Larsen
Arkitekt maa og
kommunikationsdesigner

Har du spørgsmål til Lotte,
mail til:
bedrehjem@bolius.dk

Vi forsøger at besvare så
mange spørgsmål som
muligt.

Jeg vil have farver i min stue

Kære Lotte

Efter mange år med hvide vægge har jeg nu mod på at få farver i min stue. Der må gerne være knald på farverne på både møbler og vægge. Jeg elsker rosa og syren. Hvordan kan jeg arbejde med farverne, så jeg opnår et godt samspil mellem farverne?

Venlig hilsen Louise Laursen

Kære Louise

Du kan få flotte resultater ved at arbejde med farver tone i tone. Vælg en farve, for eksempel rosa, og brug et par forskellige nuancer af den rosa farve i spisestuen. Spil på forskellen i kolde og varme rosa nuancer – og spil på valøren af rosa (farvens lys-/mørkeværdi). Brug én farvenuance på væggen og en anden på udvalg af stuens inventar.

Det vil skabe en rolig baggrund at male stuens vægge i en lys, sart og varm rosa, der indeholder strejf af orange. Brug så en koldere og mørkere rosa, med blålige toner, næsten lillarosa, på en stor flot lampeskærm, et tæppe eller på gardiner.

Du får en flot kontrast til alt det rosa ved at supplere med gulgrøn/æblegrøn, der er rosas komplementærfarve. Brug gulgrøn på nogle af møblerne. På for eksempel spisebordsstolene eller en lænestol.

Jeg vil anbefale dig at lade nogle flader i stuen fremstå neutrale. Hold loftterne hvide og lad også spisebordplade, gulv og døre stå i hvidt eller i rå træ. På den måde bliver det rosa et let og delikat løft til stuens øvrige look.

Venlig hilsen Lotte Raabo Larsen

Mere plads til planter?

Kære Lotte

Vi bor i en lejlighed uden udsigt til træer eller andet grønt. Vi har blomster i vindueskarmene, men vil gerne have plads til flere planter i stuen. Hvordan får vi plads til flere blomster uden at få podieopsatser overalt?

Venlig hilsen Peter

Kære Peter

Afsæt en væg i stuen tæt op ad et vindue til en lang stålreol med planter.

Brug de øverste hylder udelukkende til grønne planter. De mellemste hylder også til vandkander, blomsterbilleder og "grønne" bøger, og de nederste til krukker og æsker.

Opstil gerne kun én eller to slags blomster/planter, eksempelvis rosen-geranier, der gentages i forskellige urtepotteskjulere i neutrale farver af hvid, terrakotta og zink. En plantereol kan give associationer til blomsterbutik, der er trukket indenfor i stuen. Stålreolen og de mange ens planter vil give en virkning af uderum og overflod af grønt.

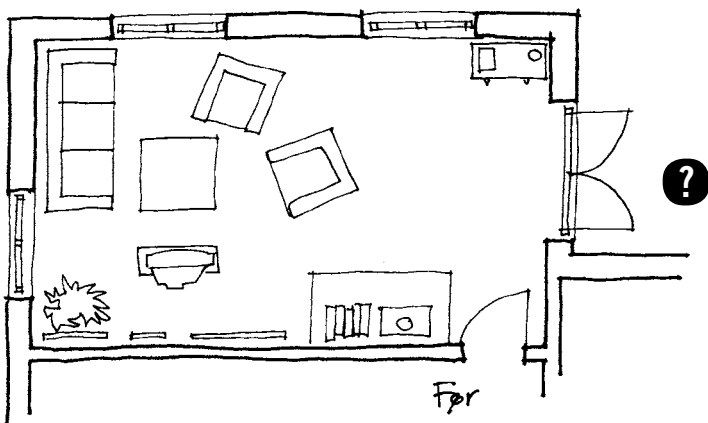
Med plantevæggen får I et levende grønt indslag i stuen, der kræver nænsom pleje. Med sine voksende blade, blomsterudspring og visning giver plantereolen et omskifteligt udtryk og frisk liv til stuen.

Venlig hilsen Lotte Raabo Larsen

Afsæt en væg i stuen tæt op ad et vindue til en lang stålreol med planter.

LOTTE RAABO LARSEN

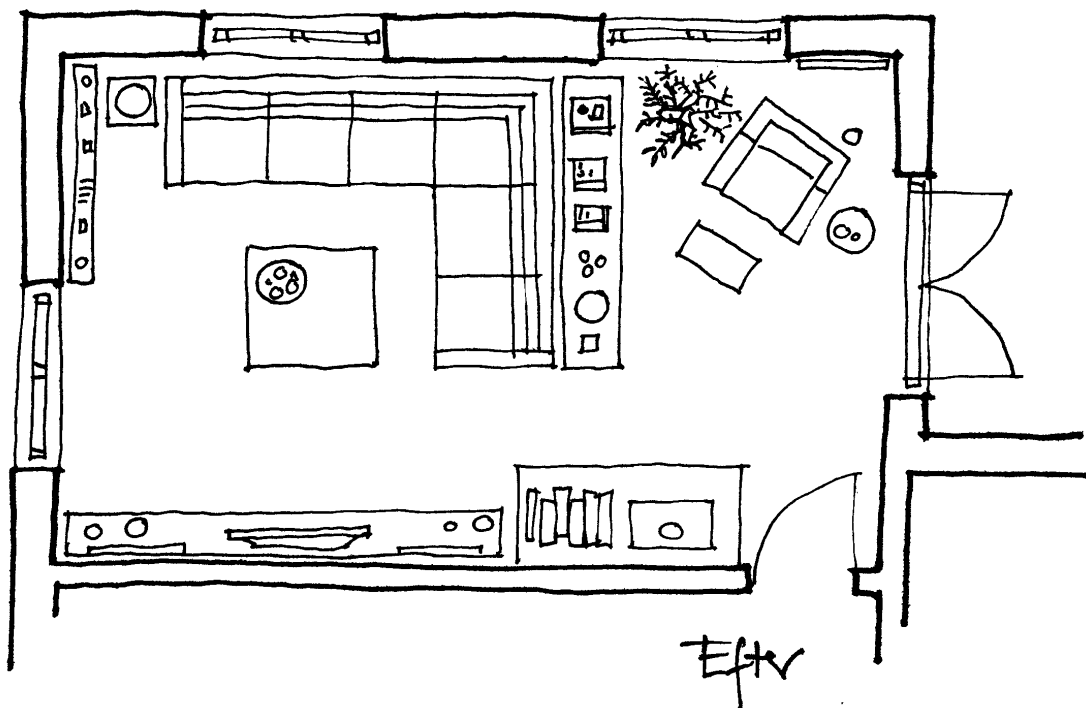

Hvordan gør vi den nye stue attraktiv?

Kære Lotte

Vi har fået udbygget vores hus med et nyt køkken og en ny stue. Vi havde drømt om at bruge mange timer i den nye stue, men må konstatere, at vi næsten altid opholder os i det nye store køkken. Også når vi har gæster. Stuen er lang og smal og ligger mod syd. Vi har indrettet den med vores gamle møbler, som ikke helt passer ind. Har du et forslag til, hvordan vi bedst indretter stuen?

Venlig hilsen Helene og Christian

Kære Helene og Christian

Jeg vil foreslå jer at dele den lange stue op i to zoner. En til samvær omkring et sofabjørne og en til en læseplads foran brændeovnen og med udsigt til haven. Marker rumdelingen med en lav skænk til flotte coffee table-bøger og tidsskrifter.

I læsezonen anbringes en fritstående lænestol med fodskammel orienteret mod rummet og brændeovnen og med

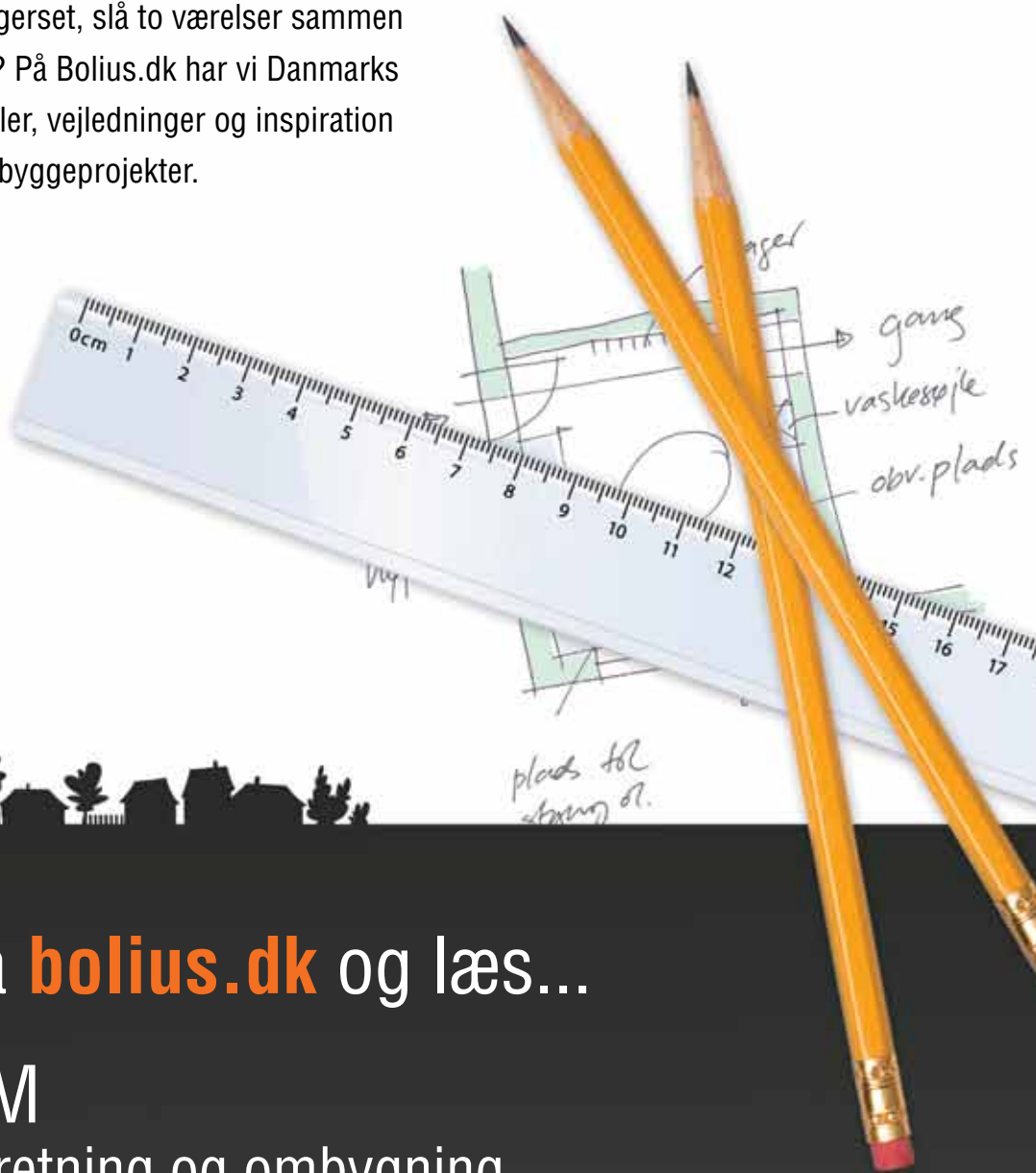
udsigt til haven. Vælg en skulpturel lænestol. Den vil kunne ses fra indgangen til stuen og kan danne blikfang, lige fra man træder ind i boligen.

Placer en væglang tv-bænk i nichen på langvæggen. Her får I plads til en stor tv-skærm, så afstanden fra sofaen bliver passende i forhold til synsfelt og skærm.

Venlig hilsen Lotte Raabo Larsen

Skal du bygge om?

Skal du ombygge bryggerset, slå to værelser sammen eller indrette kælderen? På Bolius.dk har vi Danmarks største samling af artikler, vejledninger og inspiration om boligindretning og byggeprojekter.

Klik ind på bolius.dk og læs...

ALT OM

boligindretning og ombygning

► Inspiration ► Fakta ► Debat ► Nyheder

23 SIDER KØKKENTEMA

Bambus, personligt præg, bæredygtighed og det naturlige er det moderne køkkens nye nøgleord. Læs også om køkkenets Ferrari, om kogende vandhaner og om god køkkenskik.

Danskerne er stadig til hvide og grebløse køkkener. Men tiden, hvor et køkken skulle ligne en udstilling, er forbi. Nu skal man kunne se, hvem ejeren er.

Tilbage til det naturlige

Af: Steen Breiner Foto: Kvik

Lad os slå det fast med det samme: køkkenet vil også i 2011 være omdrejningspunktet for familien. Stedet hvor man mødes, er sammen og laver alt muligt andet end bare mad.

Så samtalekøkkenet er bestemt ikke gået af mode. Men der er alligevel sket noget med de køkkener, som de danske køkkenfirmaer præsenterer i deres kataloger i år. For nok er danskerne stadig rigtig glade for hvide og grebløse køkkener, der også i år er den bærende tendens, men naturen er på vej tilbage i køkkenerne.

”Der kommer meget mere træ. Træbordplader med helt rå struktur og dybe fuger, der skal se ud som om, man selv lige har været ude i skoven og fælde træet. Kunderne er blevet mere organiske og miljøbevidste”, siger Andrew Long, direktør i Kvik køkkenet.

Det miljøbevidste genkender man også hos Svane, der er FSC-godkendt. Det betyder, at alt træ kommer fra

bæredygtige skove, hvor der ikke fældes mere, end skoven kan reproducere.

”Det er virkelig noget, kunderne er begyndt at spørge ind til”, siger administrerende direktør Ole Lund Andersen, der også oplever, at sortbejdset finér og træ bliver solgt igen.

Personlige køkkener

En anden tendens i de køkkener, der sælges i år, er, at de skal være personlige. Tiden, hvor køkkenerne skulle ligne en udstilling, er forbi. Køkkenfirmaerne mærker tydeligt, at kunderne vil have plads til det personlige i samtalekøkkenet, uanset om det skal være en boghylde, plads til kunst eller personlige møbler.

Der skal være plads til, at man kan gøre køkkenet personligt og vise, at der bor mennesker i huset, og at der bliver lavet mad i køkkenet.

”Og det er ikke spor overraskende”, siger Liselotte Lyngsø, fremtidsforsker med speciale i familier og boligformer.

” KUNDERNE SHOPPER MERE RUNDT. DE TAGER 5-7 TILBUD, FØR DE BESTEMMER SIG.

ANDREW LONG
DIREKTØR I KVIK

10 GODE KØKKEN-RÅD

1. Få inspiration til dit nye køkken ved at gå på nettet, besøge køkkenbutikker og læse bøger og boligmagasiner. Find ud af, hvordan dit drømmekøkken ser ud, inden du sætter begrænsninger og bliver mere realistisk.
2. Vælg en stil, der passer til resten af huset. Stilen skal afspejle husets kvaliteter og understrege de ting, der foregår i rummet.
3. Overvej jeres behov for plads og funktioner i køkkenet. Er det fint nok med et lille køkken. Eller skal du f.eks. vælte en væg og inddrage et andet rum for at få plads nok til et køkken-alrum med plads til gæster, tv-kigning og lektielæsning.
4. Besøg mere end én køkkenbutik, og husk, at kvalitet og design koster!
5. Læg et budget for, hvor meget dit nye køkken må koste. Husk at sætte 10 procent af til uforudsete udgifter. Valget af materialer til bl.a. bordplade og køkkenelementer har stor betydning for prisen.
6. Hvis du river et eksisterende køkken ned, så sørg for at holde vask og opvaskemaskine i nærheden af, hvor de stod før. Det koster mange penge at flytte vandrør, afløb og elinstallationer.
7. Indret køkkenet, så det er nemt at bevæge sig mellem køleskab, vask og kogeplader. Her foregår en stor del af trafikken i køkkenet, så de må ikke ligge for langt fra hinanden. Der bør heller ikke være nogen forhindringer på vejen.
8. Forhold dig realistisk til, hvad der er plads til i det rum, som køkkenet skal være i. Lad være med at proppe alt for mange funktioner og køkkenelementer ind i et lille rum. Det bliver rodet og uoverskueligt.
9. Lad være med at fylde et lille køkken med alt for mange køkkenmaskiner og andet udstyr. De fleste køkkenopgaver kan du fint klare med almindeligt køkkenudstyr.
10. Sørg for, at der er masser af bordpladeplads. Det er især vigtigt, at der er godt med bordplads omkring køleskab, kogeplader og vask.

Arkitekt Kristine Viren, Bolius

Et moderne køkken skal også fungere som arbejdsplads med telefonmøder og kaffepauser.

➤ "Et køkken skal signalere 'Min historie' og 'Mine personlige præferencer'. Hvor stuen tidligere var rummet, hvor vi satte vores personlige præg, er det nu køkkenet, der bliver anvendt til at udtrykke smag, følelser og holdninger. Med miljøbevidstheden og finanskrisen i bagagen må køkkenet desuden gerne signalere omtanke for naturen og alt, hvad der handler om back to basic – det enkle og valgte er nogle ord i den forbindelse," siger Liselotte Lyngsø.

Hun peger samtidig på, at op mod 70 procent af danskerne har mulighed for at arbejde hjemmefra noget af tiden.

"Derfor skal køkkenet i stigende grad også fungere som et "Living space" for arbejde, telefonmøder og kaffepauser – det skal hellere være hyggeligt end klinisk. Men samtidigt med alle de teknologiske hjælpemidler ved hånden," siger hun.

Fornuftig pris

Selvom finanskrisen ser ud til at have toppet og køkkenfirmaerne igen sælger mere, end de har gjort de sidste par år, så er der sket et markant skifte i, hvor meget kunderne vil bruge på et køkken. Det medgiver direktørerne for Kvik og Svane.

"Vores kunder forventer den samme kvalitet til en billigere pris," siger Ole Lund Andersen fra Svane, der har lanceret et køkken til 50.000 kroner inklusive hvidevare.

Hos Kvik mærker Andrew Long også en anden tendens:

"Det er ret tydeligt, at kunderne er blevet mere bevidste og shopper mere rundt. De tager helt normalt 5-7 tilbud, før de bestemmer sig for, hvilket køkken de vil have," siger han.

FICO
18.287,-*

VI GAV VERDEN NOGET AT TALE OM -OG TALE I

Hos Kvik lægger vi altid sjæl og hjerte i at udvikle fede køkkener. I 1999 revolutionerede vi familielivet verden over med SamtaleKøkken® - arbejdsøen midt i rummet. Derfor er køkkenet i dag hjemmets hjerte. Det er her vi mødes, hygger, laver mad og spiser sammen.

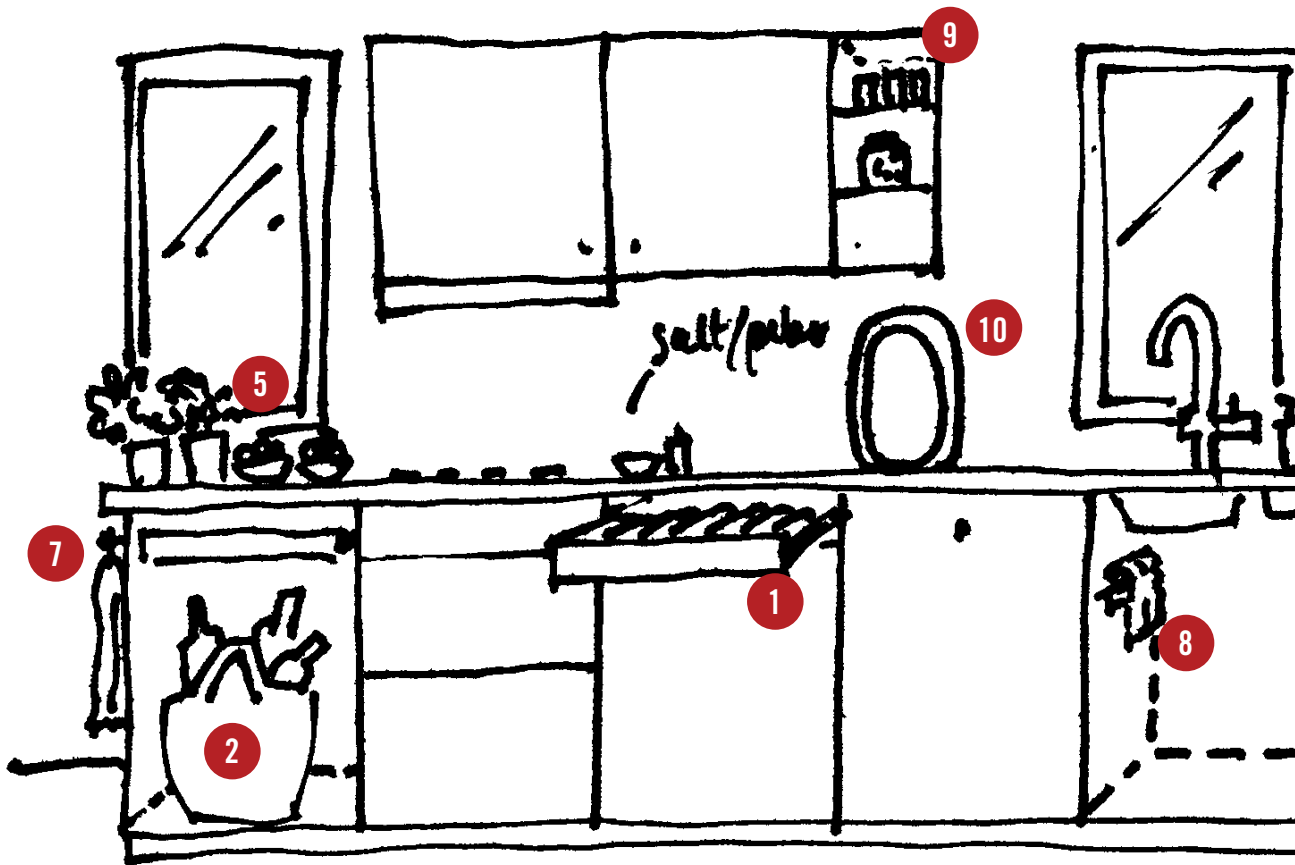
Og hos Kvik koster hjerterum og nærvær ikke en bondegård. Her har alle ret til fedt design.

Find nærmeste butik på kvik.dk

*Vejl. udsalgspris er for skabe, sokkel og bordplade. Ekskl. vask, armatur, greb, hvidevarer og belysning.

kvik
 alle har ret til et fedt køkken

God køkkenskik

1 KRYDDERIER skal stå, hvor der ikke er varmt og fugtigt. Derfor frarådes pladsen over komfuret. Placer krydderierne et køligt og tørt sted, for eksempel i øverste skuffe i et underskab. De holder sig længst i mørke. Køb små mængder krydderier. Store mængder når ofte at blive kedelige.

2 TOMME FLASKER kan placeres i et underskab på nederste hylde i en kurv eller plastkasse, man kan tage med til returpant-automaten. Ellers er et godt råd at stille flaskerne et sted, hvor man ser dem, så man husker at få dem med i genbrugscontaineren. Køb en flot og farverig plast- eller gummikurv, der kan vaskes af

for pletter og sæt flaskerne heri. Sæt den i et hjørne i køkkenet. Så har man noget pænt at kigge på.

3 MADSHERRY, VIN, OLIE bliver nogle gange så fedtede af at stå ude. Det er bedst at have det stående i køleskabet, da det ikke er hver dag, sovsen skal smages til. Tag olivenolie ud lidt før, du skal bruge den, da den stivner ved køleskabstemperatur.

4 I KØLESKABET handler det om at emballere sin mad og placere den rigtigt. Lugten breder sig i køleskabet, uanset om

madvarerne står på nederste eller øverste hylde, hvis de ikke er emballeret. Stil flødeskum og tzatziki i hver sin bønne med tætsluttet låg. Placer de urene madvarer på nederste hylde og de rene, f.eks. en tallerken med frisk fisk eller kød, øverst, så der ikke drysser madrester ned. Grøntsager med jord lægges nederst i skuffen. Så undgår man at få jordbakterier på sin øvrige mad. Husk at pakke kød og fisk ind, så det ikke drypper på de andre varer i køleskabet.

5 KRYDDERURTER som basilikum, timian og rosmarin har det godt i vindueskarmen. Basilikum kan ikke lide kulde, mens dild og persille har det bedst

Står det fremme, bliver det fedtet og ligger i vejen. Alligevel er mange danske køkkenborde fyldt med maskiner, olier, frugt, krydderier osv. Vibeke Paaske Madsen fra Suhrs Madakademiet giver gode råd om, hvordan du får en nemmere hverdag i køkkenet.

Stil ting væk, og sæt det frem, du har brug for.

”Det optimale køkkenbord er et bord uden ting på. Hvis ting står fremme, bliver de fedtede”.

*Vibeke Paaske Madsen,
Suhrs Madakademiet.*

i køleskabet, hvor de lægges i skuffen i en plastikpose.

6 FRUGT skal først tages frem, når den skal spises. Spis frugten med det samme og lad være med at have den stående fremme i en skål en hel uges tid. Der går bananfluer i frugten, og den bliver kedelig. Æbler og appelsiner kan fint lægges i køleskabet eller i et uopvarmet rum, bedst i et svaleskab eller viktualierum ved cirka 10 grader. Tomater har det bedst på køkkenbordet, hvor de modnes og får god smag. Citroner klarer sig godt i køleskabet, men er dekorative, når de ligger ude.

7 VÅDE VISKESTYKKER hænges til tørre i køkkenet på en krog eller stang eller bøjle i vaskerummet, afhængigt af om de kan bruges igen eller smides til vask. Skift viskestykke og klarklud hver dag.

8 KARKLUDEN kan hænge på en krog under vasken eller på en udtræksstang. Tag en ren hver dag, hæng den til tørre og lad den gå til vask, så den ikke bliver ildelugtende ved at være krøllet sammen.

9 OPVASKETABS, RENGØRINGS- MIDLER OG VITAMINPILLER bør anbringes, så børn ikke kan få fat i dem.

Det er dog praktisk, at de befinder sig i køkkenet, men sæt dem op på en hylde. Ellers lav sikring på køkkenlågen og læg opvasketaps i et lukket glas. Lad hånd-sæbe stå ved siden af vasken, så den er let tilgængelig. Brug en flydende håndsæbe. Det er mest hygiejnisk.

10 SKÆREBRÆTTER skal stå til tørre, inden de sættes væk, især hvis de er af træ. Man kan nøjes med ét bræt, hvis man vasker det godt op og skolder det, når det er brugt til jordbakterier eller kylling, der kan have salmonella. Ellers anbefales tre brætter: et til grøntsager, et til kød med saftrille og et arbejdsskærebræt til brød.

BÆRE-
DYGTIGT

Bambus- køkken med sjæl

Kitt og Søren ville have sjæl i deres nye køkken men fandt det ikke, før de ved et tilfælde stødte ind i nogle idealister med et snedkerfirma.

I dag har ægteparret med deres nye bambuskøkken ikke bare fået sjæl men også bæredygtighed.

Af: Pernille Hjorth Foto: Stuart McIntyre

Bænk med opbevaring

Bambusbænken fik Kitt og Søren specialfremstillet til køkkenet. Pris 20.000 kr.

1) Kitt og Søren er meget bevidste om ikke at omgive sig med flere ting end dem, de har brug for. En enkel og smuk reol i bambus giver præcis den opbevaringsplads, der er behov for over køkkenbordet.

2) Det snedkerfremstillede bambuskøkken har et enkelt og næsten svævende udtryk med grebsløse skuffer og en tynd, elegant bordplade i sort kompaktlaminat. Den tilhørende køkkenbænk er lavet præcis så lang, så Søren kan ligge udstrakt på den. Under sæderne er der ekstra opbevaringsplads til alle de køkkenting, som familien ikke bruger så ofte.

D

et var en tilfældighed, der bragte Kitt Westh og Søren Ralkov på sporet af det specielle køkken i bambus, som de har fået bygget i deres kanalhus på Sluseholmen. I et blad var Kitt stødt på nogle børnemøbler fra snedkerfirmaet We:Do:Wood, der har speciale i bæredygtigt møbeldesign. Da hun undersøgte firmaet nærmere, opdagede hun, at det lille, idealistiske snedkeri også lavede køkkener på bestilling.

Parret havde i et stykke tid været på udkig efter et nyt køkken, men de mange besøg i køkkenforretninger, havde ikke bragt dem nærmere en løsning.

”Vores bolig er lidt speciel og de traditionelle køkkener, vi kiggede på var for kønsløse. Vi tænkte meget på køkkenet som et møbel, men det kunne de firmaer, vi kiggede hos, ikke rigtigt lave”, forklarer Kitt og fortsætter:

”Vi kan godt lide, at man kan se, at der har været mennesker indover tingene. At der er holdninger bag produktet. Der var ingen identitet og sjæl i de løsninger, vi blev præsenteret for. Det var så tydeligt, at indretningen var tegnet i en computer og elementerne produceret af en robot på en fabrik”.

Da Kitt og Søren første gang så bambuskøkkenet faldt de i første omgang for designet – det møbelagtige udtryk og den smukke, naturlige glød i materialet. Men de var samtidig lidt skeptiske, fordi de begge forbandt bambus med noget tyndt og kedeligt græs.

”Vi tænkte, at det da umuligt kunne være godt, men så fik vi hele historien om dette fantastiske materiale. Det gav køkkenet noget ekstra, at det var lavet af et bæredygtigt materiale og uden brug af giftige kemikalier. Vi kunne godt lide tanken om, at det ikke kun var et smukt

1) Grove natursæber og rustikke opvaskebørster er altid lige ved hånden i Kitt og Søren's bæredygtige bambuskøkken.

2) Køkken-alrummet i Kitt og Søren's kanalhus ligger i åben forbindelse med dagligstuen nedenunder og har udsigt til vandet gennem det dobbelthøje vinduesparti. Parret har bevidst valgt et køkkendesign, der harmonerer med de maritime linjer i arkitekturen bl.a. de smukke vinduesrammer i teak.

stykke håndværk, men at der også var tænkt over miljøet, indeklimaet og vores sundhed. Der var en enorm kontrast imellem den idealisme, vi mødte hos We:Do:Wood, og den lidt upersonlige betjening vi havde fået i de almindelige køkkenbutikker. Her ved de jo ofte ikke, hvad tingene er lavet af, og hvor det kommer fra”, forklarer Kitt.

Parret havde en formodning om, at det snedkerfremstillede og bæredygtige bambuskøkken prismæssigt befandt sig et stykke over deres budget, men besluttede sig alligevel for at få lavet et indretningsforslag til deres køkken. Den beslutning blev begyndelsen på en kreativ proces, som ikke lignede noget af det, de havde oplevet i de traditionelle køkkenbutikker.

”

DE STEDER, HVOR VI IKKE HAR INVESTERET I KVALITET, HAR VI FUNDET PÅ SJOVE OG BILLIGE GENBRUGSLØSNINGER”.

SØREN RALKOV

Far hedder
Søren

Mor hedder
Kitt

Jeg skal hedde
Liv

Liv Noma Ralkov
Liv Smilla Ralkov
Liv Kamille Ralkov
Liv Silje Ralkov

BÆREDYGTIGE KØKKENTIPS

- Undgå kompositmaterialer som f.eks. blandingsbordplader. Materialerne kan være nok så praktiske i køkkenet. Men de består af flere forskellige komponenter, der ikke kan skilles ad, hvilket gør dem stort set umulige at genanvende. Vælg rene materialer, der kan smeltes om eller genbruges.
- Vær kritisk og spørg til materialerne. Hvor kommer de fra, og hvordan er de produceret? Er de fremstillet under ordentlige forhold for arbejderne og under hensyntagen til miljøet?
- Stik næsen ind i skabe og snus. Hvis de lugter kemisk og det svier en lille smule i øjnene, kan det skyldes et højt indhold af formaldehyd. Vælg sunde og naturlige materialer som f.eks. sten og massivt træ. Gå efter produkter med Svanemærket eller Indeklimamærket.

Reolen af gamle æblekasser giver ekstra opbevaringsplads i køkkenet. Ved siden af står et tørrestativ i drivtømmer, som Kitt har købt i den nu lukkede Cosy Ketchup i Hellerup. De rå og naturlige materialer giver en god kontrast til stål køleskabet og den moderne arkitektur i kanalhuset.

Genbrugs-reol

Kit og Søren fandt æblekasserne, som genbrugs-reolen er lavet af, på en planteskole.

De to møbelsnedkere fra We:Do:Wood, Henrik Thygesen og Sebastian Jørgensen, kom på besøg flere gange for at fornemme stedet. De ville sansе huset, før de tegnede noget.

”Det kræver mod at arbejde med denne her type gutter. Man får jo ikke pædagogiske 3-d tegninger som i køkkenbutikkerne, men til gengæld er man meget mere med i processen”, forklarer Søren, der endte med også blev positivt overrasket over prisen, som ikke befandt sig så langt fra parrets budget.

Køkkenet blev både designet og bygget færdigt på stedet i et tæt samarbejde med Kitt og Søren. De synes begge, at det har været en spændende og kreativ proces at være så tæt på håndværket og ideerne bag.

”Det er altid inspirerende at arbejde med idealistiske mennesker, der har ambitioner med det, de laver. Vi køber jo ikke kun et køkken, men også deres idealer. Det betyder noget for os, at de mennesker, der står bag, har gjort sig nogle tanker og forsøgt at finde nye løsninger på gamle problemstillinger”, forklarer Søren og hentyder til det store arbejde, We:Do:Wood blandt andet har lagt i at finde et sundere alternativ til den sundhedsskadelige formaldehydlim, som findes i større eller mindre grad i de fleste møbler i dag.

Gennemtænkt genbrug

Køkkenalrummet i Kitt og Sørenes kanalhus er ikke specielt stort, og det gav nogle udfordringer i forhold til at få opbevaringsplads nok. Selvom der rent faktisk var plads til flere køkkenelementer i rummet valgte parret at prioritere en enkel møblering uden for mange skabe. I stedet har de bygget en stor reol af gamle æblekasser til alt det køkkengrej, der ikke er plads til i bambusmøblet.

Kitt Westh og Søren Ralkov har boet i deres kanalhus på Sluseholmen siden 2009. Huset er på 114 m² fordelt over tre planer. Kitt er cand.mag i dansk og arbejder som design- og kommunikationschef i designbureauet Boje Mobeck. Søren er uddannet akademiskøkonom og arbejder med strategi og innovation i samme bureau. Sammen har de lille Liv på fem uger.

”Vi er meget bevidste om ikke at have mere, end det vi har brug for. Så hvorfor fylde rummet op med unødvendige køkkenskabe, når man kan løse problemet med et smukt genbrugsmøbel”, siger Søren, der har en særlig aversion mod køb og smid væk-kulturen.

”Når jeg en gang imellem står på genbrugspladsen, kan jeg blive helt harm, når jeg ser, hvad folk smider ud. Det byder mig imod at se det ressourcespild. Derfor har vi været meget bevidste om at investere i kvalitet og holdbarhed. De steder, hvor vi ikke har investeret i kvalitet, har vi fundet på sjove og billige genbrugsløsninger”, forklarer Søren.

De smukke æblekasser har parret fundet på en planteskole i Nordsjælland, og efter en tur under bruseren var de klar til at blive stablet og fyldt med familiens køkkengrej.

”

DE TRADITIONELLE KØKKENER, VI KIGGEDE PÅ, VAR FOR KØNSLØSE

KITT WESTH

OM KØKKENET

- Køkkenet er skræddersyet til stedet, og alle dele – indvendigt som udvendigt – er fremstillet af bambus fra Kina.
- Efter fældningen er stammerne lyse. Men når de koges under tryk i vand, bruner plantens sukkerstoffer, og materialet opnår sin karakteristiske gyldne farve. Efter forarbejdningen behandles køkkenet ikke med andet end olie.
- Køkkenelementerne er bygget op af hundredvis af tynde bambusstave, der er limet sammen på kryds og tværs. Teknikken betyder at det færdige møbel er meget formstabilt, dvs. bevæger sig minimalt under fugt- og temperatursvingninger.
- Limen er 100 % fri for formaldehyd og afgasser derfor ikke skadelige stoffer til indeklimaet. We:Do:Wood har selv fundet limen hos en producent i Japan, hvor man er mere opmærksomme på, hvilke kemikalier man tillader inde i huset.
- Bordpladen er en sort kompaktlaminat fra Fundermax, og der er ikke brugt giftig fenollim til fremstillingen.

1

BUDGET

Køkkenelementer, inkl. montering	97.000 kr.
Reol i bambus	8.000 kr.
Bænk i bambus m. opbevaring	20.000 kr.
Bordplade, kompaktlaminat	20.000 kr.
Hvidevarer	28.000 kr.
I alt	173.000 kr.

2

2) Den høje og rummelige skuffe er lavet i bambus og har en praktisk skuffeindsats til bestik. Alt er fremstillet i bambus, også de skjulte dele inde bagerst i skabet.

1) Bæredygtigt bambuskøkkenet med indbyggede holdninger. I modsætning til de fleste traditionelle køkkenelementer er bambuskøkkenet fremstillet uden brug af formaldehydholdig lim. Formaldehyd er et problematisk kemisk stof, der afgasser giftige dampe over tid. Dampene kan give allergi og er desuden mistænkt for at være kræftfremkaldende.

BAMBUSPLANTENS MANGE GRØNNE FORDELE

- Bambus er et stærkt og fleksibelt materiale med en brudstyrke, der er højere end stål. Det er fugt- og formstabilt og har derfor mange anvendelsesmuligheder i boligen – fra gulve og køkkenlåger til møbler, tekstiler og brugskunst.
- Bambus er en af verdens hurtigst voksende planter. Nogle sorter kan på ganske få år blive over 40 meter høje og med 30 cm tykke stammer. Væksthastigheden betyder, at planten kan dyrkes uden brug af kunstgødning eller insektgifte. Kunstvanding er heller ikke nødvendig, da bambus klarer sig fint med regnvand.
- Bambus kræver ingen genplantning. I modsætning til almindeligt tømmer kan stammerne høstes uden at gøre skade på den levende plante. Når stammerne er skåret, vokser planten blot videre.
- Bambus har fine jordforbedrende egenskaber. Det tætte og hurtigt forgrenende rodsystem er ideelt til at modvirke erosion og udvaskning af muldlaget. Planten optager desuden en meget stor mængde kvælstof, mens den vokser, og kan derfor bruges til rensning af spildevand.
- Bambus optager fire gange så meget CO₂ som almindelige træer, frigiver op til 35 % mere ilt og er dermed en vigtig faktor i verdens samlede CO₂-balance.

Den lille stålindsats i skuffen er alt, hvad man kan se af den smarte skuffeopvaskemaskine fra Fisher&Paykel. Den høje sokkel udelukkede en opvaskemaskine med låge. Skufferne er bygget op af mange små bambusstave, som er limet sammen med en særlig formaldehydfri lim, der ikke afgasser allergifremkaldende stoffer til indeklimaet.

FINANSHUSET I
FREDENSBORG

Du og din økonomi fortjener en uvildig og uafhængig rådgivning

Finanshuset i Fredensborg har siden 1993 ydet privatøkonomisk rådgivning til danske familier. Vores rådgivning er baseret på, at vi er 100 pct. uvildige og uafhængige. Vores kernekompetence er at give sammenhængende økonomisk rådgivning, hvor anbefalinger til optimering og ændringer giver værditilvækst, der er direkte målbar. Er min pension god nok? Sparer jeg nok op? Har jeg råd til den tilværelse, jeg ønsker, når jeg går på pension? Dette er nogle af de spørgsmål, vi hjælper vores kunder med at besvare.

Udgangspunktet for vores rådgivning er dine ønsker til økonomien. Ud fra dette præsenterer vi dig for en analyse og eksempler på, hvad du skal gøre for at optimere din økonomi.

Ring på 48 47 67 00
eller læs mere på
www.finanshus.dk

Forkæl dit køkken

Et stribet køleskab, stilrene vandhaner, seje komfurer og genialt tilbehør. Hvis du vil give dit køkken et løft, kan du hente inspiration her blandt de seneste nyheder.

8

9

10

14

12

11

13

17

15

16

18

- 1 **Sorte knager** i hård plast. L10xD6 cm. Sæt med tre stk. 299 kr. ilva.dk 2 **Bordskånere af kork** med dyremotiver. Pakke med fire. Pris 300 kr. normann-copenhagen.com 3 **Viskestykke** i hør, 50x70 cm. Pris 62,50 kr. blommingville.com 4 **Komfur 'Cornu FE 110'** har fem gasblus og to ovne. B110xD65xH91 cm. Pris med gas ca. 48.000 kr., med induction ca. 63.000 kr. basalt.dk 5 **Kult retrokøleskab.** H151xB60 cm, rumindhold 222 liter, frostboks 24 liter. Pris 11.995 kr. smeg.dk 6 **Toaster**, der kan riste, optø og varme større stykker brød. Pris 699,95 kr. bodum.com 7 **Foodprocessor** fra Dualit med to skåle og otte redskaber. Pris 3.495 kr. excel.dk 8 **Ismaskine** med to skåle med fryseelement. Pris 499,95 kr. obhordica.dk 9 **Multifunktionel indbygningsovn**, fås med eller uden pyrolyse. Pris fra 7.495 kr. smeg.dk 10 **Citruspresser** i silikone. Pris 79 kr. foodgear.dk 11 **Håndmikser** med to dejkroge, to piskeris og en ballonpisker. Pris 499,95 kr. bodum.com 12 **Japansk køkkenkniv** med skæfte i valnød. Pris 1.890 kr. foodgear.dk 13 **Porcelænstallerken.** D32 cm. Pris 149 kr. ilva.dk 14 **Køkkenrulleholder** fra Wesco i stål. Pris 399 kr. excel.dk 15 **Blandingsbatteriet 'Aleskär'** med to funktioner: vandstråle og håndbruser. Pris 1.499 kr. ikea.dk 16 **Gaskomfur** i stål med varmluftsovn og seks gasbrændere. Måler 90x91 cm. Pris 6.699 kr. ikea.dk 17 **Sprayflaske** med to adskilte rum til olie og eddike. Pris 299,95 kr. obhordica.dk 18 **Pedalspand** 12.595 kr., brødkasse 1.095 kr., salt- og peberkværn 995 kr., opvaskebørste 445 kr. vipp.com

Få kogende vand direkte fra vandhanen

Drop elkedelen og komfuret og få i stedet det kogende vand direkte fra vandhanen. Læs her om en af de nye, 'hotte' trends i køkkenet.

Af: Aksel Brinck

Du kan få varm kaffe og te på et øjeblik. Eller du kan blanchere dine grøntsager på et splitsekund. Det er blot to af fordelene ved en af tidens hotte køkkentrends, den kogende vandhane, som er et praktisk alternativ til elkedelen eller komfuret.

Anvendelsen er helt enkel: Du åbner for hanen og ud strømmer kogende vand. Du behøver ikke fylde elkedelen op og vente på, at den koger vand. Du skal ikke have sat en gryde over, men kan straks koge din pasta. Og du kan lynhurtigt få rensset stearin af lysestager.

Nemmere kan det ikke være, og den kogende vandhane bliver da også mere og mere populær. Branchefolk taler om en mangedobling af salget inden for de sidste 3-4 år. Men det har sin pris: En kogende vandhane koster typisk 7.000-10.000 kr. eksklusive montering. Desuden bruger den strøm til at varme vandet op.

Koster i strøm

Elsparefonden har undersøgt, hvor stort strømforbruget er med den markedsdominerende model fra hollandske Quooker. Ved kogning af seks liter vand dagligt er den årlige udgift på 800 kr. (400 kWh). Til gengæld er vandspildet lavere end ved brug af gryder og elkedel. Hvis du spilder en liter kogt vand om dagen, svarer det til 80 kr. om året (40 kWh), som altså skal fratrækkes den ekstra eludgift.

Vandet varmes op med et el-varmelegeme i en lille, isoleret vandbeholder, som placeres i et underskab eller måske i elementkøkkenets sokkelhulrum. Du kan i de fleste tilfælde selv udføre monteringen, men hvis du ikke har erfaring med

vand og el, bør du overlade det til en fagmand. I vandbeholderen er vandet under tryk, så temperaturen kan holdes noget højere end 100 grader, uden at vandet koger. På den måde sikres det, at vandet er tæt på 100 grader, når det løber ud af hanen.

Du kan også få kogende vandhaner, hvor armaturet er en kombiløsning, der samtidig kan levere koldt vand, så du ikke skal have to separate vandhaner, en til det kogende vand samt en til varmt og koldt vand.

De fleste kogende vandhaner har børnesikrede greb. Nogle modeller kræver, at du holder på grebet, mens vandet løber, mens andre for eksempel skal have et kraftigt tryk for at blive aktiveret. Man kan ikke skolde sig på vandhanernes metal, som er isoleret fra det varme vand, der løber i en silikoneslange eller lignende inde i armaturet.

Kogende vandhaner kan pga. det "hårde", danske postevand få kalkproblemer i beholderne. Derfor bør du før køb spørge, hvor ofte beholderen eller andre dele skal skiftes på grund af kalkaflejringer, og hvad det kommer til at koste. F.eks. skal en Quooker-beholder have ny slange hvert tredje år – ca. 140 kr. i dagens priser, hvis du selv gør det.

DET KAN DU BRUGE DEN TIL

- Vand til kaffe og te
- Flå tomater
- Pasta på kort tid
- Desinficere sutter
- Blanchering af grøntsager
- Skolde mandler til smutning
- Rengøring af køkkenredskaber
- Desinficere skæbræt

Quooker

Det var hollandske Quooker, som for 20 år siden introducerede den kogende vandhane til private husholdninger. Quooker består af en vakuum-isoleret vandbeholder og et armatur til det kogende vand. Vandet forlader "tuden" som vandperler i vanddamp, så man ikke skolder sig. Vandhanen kan justeres i lodret niveau, så du nemt kan tilpasse den til arbejdssituationen. Armaturet fås i forskellige metalmaterialer og med forskellige typer greb; alle modeller er forsynet med børnesikring, hvor grebet skal trykkes ned for at få vand.

Type: Kogende vandhane.

Varianter: Fås i fire udgaver med forskellige metalmaterialer (krom, mat krom, børstet krom, RFS look, guld, bronze) og forskellige greb (klassiske og moderne).
Vandbeholder: 3-7 liter, 1.600-3.000 watt, afhængig af model.
Børnesikring: Tryk på greb, perlende vand, isoleret armatur.
Pris: set til 8.700 kr. (Classic, krom, 3 liter).
Distribution: Quooker, tlf. 70 25 20 40, quooker.dk.

Aquahot

Denne lille kogende vandhane betjenes meget enkelt med en vippearms på bagsiden. Bortset fra at armaturet er isoleret mod det varme vand, så man ikke brænder sig på det, er den ikke specielt børnesikret – det bør man overveje som småbørnsfamilie. Vandbeholderens volumen – 2,5 liter – lægger også op til et mere moderat, kortvarigt forbrug af kogende vand end med andre kogende vandhane. På en time kan den dog levere, hvad der svarer til 60 kopper kogende vand. Den lille beholder monteres under køkkenvasken, hvor den ikke fylder særlig meget. En anden fordel ved Aquahot er, at du kan regulere temperaturen på beholderen. Dette er måske ikke den mest "muskuløse" vandhane, men prisen ligger også i den absolut lave ende sammenlignet med konkurrenterne.

Type: Kogende vandhane.

Varianter: Én model, krom.
Vandbeholder: 2,5 liter, 1.300 watt.
Børnesikring: Isoleret armatur.
Pris: Set til 7.450 kr.
Distribution: Blanco, tlf. 36 41 02 00, blanco.dk.

Triotap

Vandbeholderen til dette armatur er så flad, at producenten opfordrer til at placere det i elementkøkkenets sokkel. Så er det af vejen. Der er tale om en såkaldt kombi-løsning, hvor du kan nøjes med ét armatur til både det kogende vand og det kolde/varme vand. Princippet kaldes "tube in tube" – rør i rør – fordi røret med det kogende vand løber inden i det almindelige rør i blandingsbatteriet. Dermed undgår du, at armaturet bliver brandvarmt.

Børnesikringsfunktionen fungerer ved, at det kogende vand kun kan åbnes, når du både klemmer og drejer på grebet. Vandhanen fås også som Monotap, dvs. den ikke er sammenbygget med det kolde/varme vand.

Type: Både kogende vandhane og kombi-armatur.

Varianter: Én kombi-udgave, krom. Fås også som udelukkende kogende vandhane.
Vandbeholder: 4,7 liter, 2.200 watt.
Børnesikring: Klem på greb, rør irør-armatur.
Pris: Set til 8.300 kr.
Distribution: Thermex, tlf. 98 92 62 33, thermex.dk.

Grohe Red

Med Grohes Red kan du vælge mellem flere modeller. Mono-modellerne leverer udelukkende kogende vand, mens Duo-modellerne giver både kogende vand og "traditionelt" vandhanevand.

Yderligere fås de med to forskellige størrelser vandbeholder. Modellerne med 4 liter-beholdere passer godt i de fleste danske køkkener, da de kan bruges sammen med koldt- og varmtvandstilslutning. 8 liter-modellerne vælges på grund af vandmængden, eller hvis der kun er koldt vand tilgængeligt, da de også kan blande det kogende vand med koldt vand.

Grohe Red-armaturerne er isolerede, så man ikke brænder sig. Og grebene er børnesikret, fordi man både skal trække og dreje.

Type: Både kogende vandhane og kombi-armatur.

Varianter: 4 grundmodeller i krom, 2 mono og 2 duo.
Vandbeholder: 4 liter eller 8 liter, 2.100 watt.
Børnesikring: Træk og drej.
Pris: Set til 8.400 kr. (8 liter).
Distribution: Grohe, tlf. 44 65 68 00, grohe.dk.

Køkken med Ferrari

Selvom han kun skal lave mad til to, var det vigtigt for Morten, at huset skulle udstyres med et kæmpe komfur. Så sådan blev det, da Morten og Susanne byggede nyt køkken.

Af: Steen Breiner. Foto: Carsten Ingemann

Køkkenet i den gamle murermestervilla var ikke, hvad det havde været. Og i øvrigt passede det ikke ind i huset, for det var fra 70'erne, og de brugule fliser passede på ingen måde til husets arkitektur.

Så for arkitekt Morten Østergaard-Andersen og hustruen Susanne var der ingen diskussion: Køkkenet måtte ud til fordel for et nyt, og samtidig måtte en væg ned, så der blev åbnet til de andre rum.

Det allerførste, der blev valgt, var et kæmpe stort komfur fra Smeg. For manden i huset kan godt lide at lave mad.

"Der gik lidt Ferrari i den, må jeg indrømme", siger Morten Østergaard-Andersen.

"Jeg valgte det største, jeg kunne finde. Senere har det vist sig, at det at have god plads i ovnen er uundværligt – ja, faktisk kan jeg næsten ikke forstå, at vi tidligere kunne leve med en almindelig ovn. Men vores gæster smilede da lidt over den størrelse og spurgte, om jeg var ved at lave et folkekøkken".

Næste udfordring bestod i, at huset har fjernvarme, men komfuret er et gaskomfur. Men her var der heller ingen kompromisser. Morten Østergaard-Andersen havde lovet sig selv, at byggede han et køkken til sig selv en dag, så blev det med gas. Så nu kommer flammerne fra en gasovn, der nemt nok må skiftes, men drømmen blev opfyldt.

Køkkenet fra Svane har hvide fronter, brede greb, der matcher komfurens stålbordeplade, der er med til at give køkkenet et elegant og rått udtryk, og et godt stykke fra husets oprindelige arkitektur.

"Som arkitekt kan jeg godt lide samspelet mellem det gamle og det nye", siger Morten Østergaard-Andersen, "men der oftest kommer rigtig spændende oplevelser og udfordringer i arbejdet med mødet mellem nyt og gammelt – spændende og lærerigt at arbejde med nye produkter og materialer i forbindelse med ældre boliger", siger Morten Østergaard-Andersen.

Så Morten og Susanne valgte at udstyre køkkenet med personlige ting for at give det et personligt og uformelt stil – i modsætning til de mange køkkener, der ser ud til at være med til at give huset en udstilling. På væggen hænger et litografi, på loftet er placeret bøger, og fliserne bag komfuret har også et personligt præg.

Morten Østergaard-Andersen har nemlig en passion for keramik, så det er noget han selv laver. Og i dag sælger han også af dem, hvis nogen ønsker deres personlige fliser.

Så Morten og Susanne valgte at køkkenet blev skiftet ud, valgte Morten og Susanne at bygge ind til stuen. Det har vist sig, og der er adgang til en store terrasse.

"Morten har fået et super køkken, som vi nyder hver dag", siger de.

BUDGET

Komfur, Smeg , børstet stål:	26.500 kr.
Opvaskemaskine, Miele G658 SCUI:	7.800 kr.
Køl/frys, Miele KF 883 ID-1:	7.400 kr.
Emhætte, Falmecc:	4.850 kr.
Elementer:	18.421kr.
Blandingsbatteri:	3.258 kr.
Greb:	1.588 kr.
Stål – sider:	2.000 kr.
Køkkenbordplade:	17.726 kr.
Øvrige udgifter el og vvs:	48.500 kr.

Total 138.043 kr.

Der til kommer en del praktisk arbejde udført af parret selv.

Susanne Østergaard-Andersen nyder parrets nye køkken. Her sammen med hunden Basta.

BAMBOO
Servér snacks i en fin, lille bambus-skål. Dia. 13 cm. **35,-**

VENEZIA Fuld af glad sommerhusstemning. Stol i malet bøgetræ med fletsæde. 4 farver. **399,-** Er i bolighusene medio marts.

CABARET Lyser op i hverdagen! Lysekroner i metal/ plast med glasprismer. Pink, lime eller sort. **699,-**

se de mange
NYHEDER
og shop online
PÅ ILVA.DK

BALLOON
Lille, dekorativ glasvase. Fås i flere farver. H. 11 cm. **49,-**

FLOOB
Stuens flotteste blikfang og værd at investere i! Futuristisk gulvlampe designet af Karim Rashid. Fås også i orange og klar. **4.999,-**

IMAGO Få "ny" sofa for små midler! Smuk pude med sommerfugleprint. 40 x 40 cm. **199,-**

PINK POWER

Med den første forårssol kommer også lysten til forandring. Og med et par farverige detaljer kan du på et splitsekund skabe stor fornøjelse for få midler. "Think pink" og lad denne frække farve blive et forfriskende indslag i din bolig.

TUMMY Nuttet og buttet lampe i keramik. Fås i et væld af frække farver. **249,-** Skærm i silke. **179,-**

STRIFE Genial opbevaringsbox, der pynter lige så meget, som den gør nytte. 19,5 x 31 cm. **129,-**

LIVANA Sofa i pink stof. **5.999,-** Er i bolighusene medio marts.

ELEPHANT Sofabord i metal. **3.699,-**

QUEEN ALISIA Helt skøn øreklapstol med det fineste, blomstrede stof. **3.499,-**

PINBALL Smart og enkelt hjørnebord i lakeret metal. Passer ind overalt. Fås i hele 6 friske forårsfarver. 40,5 x 40,5 cm. **199,-** Er i bolighusene medio marts.

design:
KARIM RASHID

” Mit blik møder en endeløs kolonne af hvide køkkener – enormt praktiske, men mageløst kedsommelige.

MONICA RITTERBAND

Køkkener med sjæl

Når jeg kigger mig omkring i andres hjem, får jeg fornemmelsen af at være på en lille rejse. Her er jeg budt inden for i andres liv. Her får jeg et direkte indblik i værternes nutid og fortid. Jeg noterer mig, om hjemmets beboere er til det kølige, stringente og ensfarvede eller det pompøse og glitrende eller det hyggelige og pyntelige eller det eksotiske og sanselige eller det vildt rodede, fordi hjemmet er et sted, hvor beboerne har besluttet, at ingen regler gælder. Eller måske er hjemmet blot en kopi af et udsnit fra et boligmagasin.

Det sidste er det mest triste. Jeg foretrækker hjem med sjæl. Som er et aftryk af beboernes ånd og drøm og livsvalg.

Og almindeligvis er også langt de fleste hjem, jeg besøger, fyldt med fortællinger, men jeg har bemærket, at køkkenet er den stue, som selv hos meget boligorienterede boligejere er mest konform. Ens blik bliver mødt af en parade af elementer. 60 gange 60. Hvide og enten matte eller højglans.

Langt hovedparten af danskernes køkkener er varianter over "A whiter shade of Pale" – for nu at referere til Procul Harums glansnummer fra 70'erne. Mit blik møder en endeløs kolonne af hvide køkkener med divergerende topplader. Enormt praktiske, men mageløst kedsommelige.

Og da køkkenet i den grad er et sted, hvor familierne tilbringer tid, går jeg stærkt ind for, at køkkenet skal højprioriteres. Det bliver det også, hvis man kigger på boligejerens pengepung, for danskerne skifter køkken hvert 8. år, har jeg lige læst. Men ofte kun for at bytte om på hvide kvadratiske elementer og frontplader.

Jeg synes, man skal se sit køkken som en forlængelse af sig selv. Jeg trives bedst i køkkener, som har et personligt præg – som er dejlige at være i. For eksempel med stole som er polstrede og magelige, så man kan sidde godt og længe over måltidet. Og så synes jeg, at et køkken med malerier, rejseminder, figurer blandet med krydderier i fine glas og smukke pletter og pander og lækre køkkenmaskiner i 50'er-design (som man anvender) samt dele af gamle stel blandet med noget

nyt og sjovt eller smukt – er alle tiders. Og så lige et par sjældne orkidéer i vinduet.

Mit køkken er en blanding af nye og hypermoderne og minimalistiske elementer med striber i fire grå nuancer (jeg må tilstå, at jeg selv lige har designet det) sat sammen med mine gamle overskabe fra dengang ejendommen her på Frederiksberg blev opført i 1901. Den kombination, synes jeg, gør, at køkkenet er "mig". Afspejler mig. Jeg har figurer og lysestager og vaser på hylderne og nede i mit nye gråsorte linoleumsgulv har jeg indlagt en brændende rød og stor figur. Som ligger der og byder mig velkommen, når jeg entrer mit nye køkken. Eller hvis det ikke lige er planen at investere i et nyt køkken, så prøv at mal nogle sorte eller grå enkle figurer på de gamle udslidte køkkenskabe – det giver i den grad nyt spræl og liv til køkkenet – og koster kun den tid, man har brugt på det.

Mit køkken er i dag det rum, jeg hygger mig bedst i. Og hvis jeg kun har én gæst til middag, er det her, der bliver dækket op med dug og et hav af stearinlys og tykke stofservietter. For køkkenet er det rum, hvor jeg synes, man kan opnå den mest fortættede stemning. Måske fordi køkkenet jo i urtiden var området omkring bålet, hvor man sad og så ind i flammernes beroligende dans, mens man talte og spiste. Den stemning, mener jeg, man godt kan fremkalde i sit køkken anno 2011 – ved at tilsætte området lidt sjæl fra eget indre.

Monica Ritterband

Kunstner og designer. Har designet for bl.a. Royal Copenhagen, Georg Jensen Damask, Holmegaard, Raadvad, Morsø og Ege. Tidligere journalist og underdirektør hos Carlsberg.

PERNILLE SAMS

Når ejendomsmægler og jurist

Pernille Sams skal lade op, nyder hun stilheden og naturen ved Tystrup Sø.

Af: Bettina Wøhlk Foto: Claus Bjørn Larsen

Bor du selv i en liebhaverbolig?

Ja, min mand og jeg bor i en liebhaverbolig med udsigt til Tystrup Sø og fredede naturområder. Jeg har brug for stilhed, skønhed og ro i mine omgivelser for at kunne lade mentalt op. Nogen vil synes, det er alt for stille, men jeg elsker det.

Hvis du var boligminister, hvad ville du så arbejde for?

- Jeg ville omgående appellere til alle om at stoppe med at anvende ordet "udkantsdanmark". Det er et forfærdeligt ord, som er selvforstærkende på en negativ måde.
- Dernæst ville jeg indføre skattefradrag for arbejds løn på vedligehold og forbedringer, som en ejer foretager på sin bolig. Det ville både skabe bedre boliger, arbejdspladser og mindske mængden af sort arbejde.
- Jeg ville øge opmærksomheden på, hvor meget de daglige omgivelser betyder for både børn og voksnes trivsel. Øge fokus på, at hvis flere skal nyde godt af gode omgivelser, kræver det, at vi alle får mere respekt for naturen, dyrene og naboerne.

Hvilken slags boliger kan ikke bruges i Liebhaverne?

I udsendelsen "Liebhaverne" anvender jeg boliger, som JEG synes er liebhaverboliger. For mig er det ikke en boligs pris eller postnummeret, der er afgørende, men en bolig, der taler til hjertet hos visse mennesker. Det kan være stort eller småt, dyrt eller billigt, men en liebhaverbolig er ikke en standardvare med en standardbeliggenhed.

Hvordan laver man et tabsgivende salg om til en god handel?

Jeg opfatter en god handel som en handel, hvor vi som mægler har gjort en positiv forskel og sikret, at sælger har fået den højeste mulige pris, som kan opnås i markedet, samtidig med at køber er tryk, glad for sit køb og er informeret om alt relevant.

Hvad er de tre vigtigste ting, hvis man skal sælge sin bolig?

- Sørg for at boligen præsenterer sig fra sin bedste side, dvs. er rengjort og opryddet.
- Hvis et rum fremtræder mørkt eller i en skrigende farve, så er det normalt en rigtig god ide at få det malet. Generelt er det klogt at få lavet de ting færdige, som har været udsendt i årevis og få repareret de ting, som vil give K3'ere i tilstandsrapporten.
- Fjern overflødige møbler og rod. Mange boliger er overmøblerede, og det får dem til at føles mindre, end de reelt er.

Hvad bliver dit næste karrierespring?

Hvis jeg skal foretage et karriereskift, vil jeg gerne tage et spring til en position, hvor jeg kan gøre en forskel til fordel for natur- og dyrebekyttelse.

Kan du få karriere og familieliv til at hænge sammen?

De ejendomsmæglere, som fungerer som sælgere, må være der, når kunderne er der – og det kræver ofte en arbejdsdag i weekenden, hvor man så har en anden fri-dag i stedet for.

Hvad har finanskrisen betydet for din forretning?

Mine medarbejdere og jeg arbejder nu dobbelt så hårdt og længe på de fleste sager, inden det lykkes at sælge.

Kommer du lige så tæt på dine kunder, som tv giver indtryk af?

Jeg kommer ofte meget tæt på mine kunder, og det gælder også for mine medarbejders vedkommende. Jeg gør altid det bedste, jeg kan for mine kunder. Det er det, der får mig til at kunne lide arbejdet.

Rundt om Sams

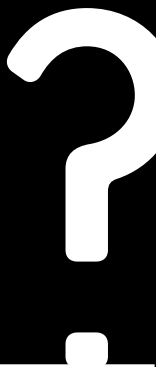
Pernille Sams, 51 år, statsaut. ejendomsmægler og cand. jur. Tidl. medlem af Folketinget for Konservative. Gift med Preben Pamsgaard. Bor på ejendommen Tystruplund ved Sorø sammen med parrets to broholmerhunde. Kendt fra TV 2-programmet "Liebhaverne". Ud over ejendomsmæglerfirmaet er Pernille Sams formand for "Danske Selvstændige Ejendomsmæglere" og sidder bl.a. i bestyrelsen for Sund & Bælt Holding A/S, A/S Storebæltsforbindelsen, Øresundsbron og den nye Femernforbindelse.

PERNILLE
STATSAUT. EJEND
TIL
Tlf. 48
www.p

PERNILLE SAMS
STATSAUT. EJENDOMSMÆGLER • CAND. JUR. • MDE
TIL SALG
Tlf. 48 21 91 21
www.pernillesams.dk

PERNILLE SAMS
STATSAUT. EJENDOMSMÆGLER • CAND. JUR. • MDE
TIL SALG
Tlf. 48 21 91 21
www.pernillesams.dk

Spørg om **haven**

Stig Lauritsen
Havedesigner og
bygningsarkitekt.
Forpagter Paradehuset;
orangeri og tegnestue
på Gisselfeld Kloster.

Har du spørgsmål til Stig,
mail til:
bedrehjem@bolius.dk

*Vi forsøger at besvare
så mange spørgsmål
som muligt*

Stigs tanker

Sneen og frosten har været hård ved vores haver. Desværre er rigtig mange af vores eksotiske planter bukket under for Kong Vinter. Ikke så få pletter og krukker ligger med dybe flænger og skår og vidner om denne barske vinter. Der er lys forude, og måske vi i stedet for at græde over vores tab skulle tænke i lidt mere langsigtede baner.

Vi har i rigtig mange år nydt godt af milde vintre, hvor det blev helt naturligt at lade sarte planter stå udenfor. For at undgå de store skuffelser i fremtiden skal vi nok fremover forvente, at vinteren bliver kold og lang. Vi skal anvende mere robuste planteri i haven, der kan klare mosten, og når de første efterårsstorme suser, skal vi tage dem alvorligt og se dem som vinterens komme og redde det, der skal reddes i haven.

Minimalistiske ideer savnes

Kære Stig

Vi er lidt minimalister, når det kommer til haven – ikke for mange krummelurer – de rene linjer synes vi bedst om. Vi har flere steder, som vi ikke rigtig ved, hvad vi skal stille op med. Har du idéer til, hvordan vores minimalistiske have kan blive en drøm?

Susanne Ribens, Ordrup

Kære Susanne

Minimalistisk havekunst er helt på sin plads i disse tider – og der findes mange materialer og planter, som understreger stilen. Når man har besluttet sig for at indrette haven i en mere enkel stil, er der et par retningslinjer, man skal arbejde med. En have virker mere rolig og stilfuld med større arealer af ensartethed.

Belægningsflader får mere ro, når man bruger større sten med få samlinger – man kan få store betonfliser, som måler 1x1m! Arealer omkring terrasser og langs bygningsværket kan samles ved at lægge en bræmme af mørke sten – evt. knust skifersten, der giver en flot flade. Beplantning forenkles ved at arbejde med få, men effektfulde vækster, f.eks. store flader af bunddækkeplanter som Vinca minor, Liden Singrøn. Vinca findes i en hvidblomstrende type, en mørk purpur-rød samt den mere almindelige lyseblå blomstrende type. Buske bør plantes tæt og evt. fremstå som lavt klippet pur. Træerne skal være mindre og stå i grupper eller rækker for at danne rum og retning.

Venlig hilsen Stig Lauritsen

Rettelse:

Overskriften på læsespørgsmålet om Hostaer i #1-2011 var helt forkert og misvisende i forhold til svaret fra Stig Lauritsen. Vi beklager fejlen.

Havetips:

- Plant stedsegrønne buske og nåletræer
- Sørg for at beskytte stedsegrønne planter mod den stærke forårssol, mens jorden endnu er frossen
- Forkultiver rosmarin, artiskok, asparges osv. i væksthuset

Hjælp, mit oliventræ er gået ud

Kære Stig

Denne vinter har været så kold, at jeg var bange for at lade oliventræet blive stående ude på terrassen. Så vi tog det ind i stuen. Nu har det tabt alle sine blade, og selvom stammen er grøn, tænker jeg, at det måske er gået ud – kan det reddes, tror du?

Else Marie Krag-Hansen, Sdr. Omme

Kære Else Marie

Oliventræet *Olea europaea* hører hjemme i Middelhavsområdet, hvor vintrene er kølige og let fugtige med temperaturer mellem 5 og 15 c. Planterne går i dvale, når temperaturen falder, og de kan tåle en temperatur ned på 10-12 graders kulde og dør ved lavere temperaturer.

Med denne vinter var det nok meget godt, at du flyttede det ind i stuen, men oliventræer trives bedst, hvis de står udendørs om sommeren og overvintrer køligt i et orangeri, udestue eller væksthus. Når et oliventræ bliver sat ind i stuen, går det nærmest i chok, og de læderagtige blade lørrer lidt ind og falder tit af.

Hvis grenene på dit træ stadig er grønne i farven, er det et tegn på, at det måske reddes! Her er førstehjælps-listen:

1. trim lange, tynde grene to tredjedele tilbage mod stammet og lad træet vokse på en mere kompakt vækst
2. hvis jorden er tilfrosset, brug ny pottemuld – eller ompot planten i en lidt større potte godt med drænmateriale i bunden
3. stil træet køligt, men lyst – helst frostfrit, men ikke over +10 grader
4. vand træet regelmæssigt – brug en underskål, men lad ikke træet stå i vand
5. tilfør gødning – enten vandet eller som flytgranuleret organisk gødning eller et NPK-kunstgødningsprodukt
6. når træet er forbi, stil det udendørs i læ og skygge i et par uger for at give de nye blade mulighed for at vende sig til solen – og så kan det igen optage sin faste plads på terrassen til sommer!

Venlig hilsen Stig Lauritsen

Når et oliventræ bliver sat ind i stuen, sker der en drastisk klimaforandring på én dag, og det taber bladene – og dør måske.

Her får du 10 gode råd

til at gøre haveredskaberne klar inden sæsonen starter for alvor. Det er bedst at vedligeholde haveredskaberne jævnlige, så de ikke ruste og forfalder. Så fristes du heller ikke til at købe nye hvert forår.

Er du haveklar?

1

Slib hækkesakse, grensakse, knive og andre haveredskaber, som skal være skarpe. Køb en god slibesten og slib dem hvert forår, eller når de bliver sløve. Skarpt værktøj gør arbejdet hurtigere og giver et bedre resultat.

2

På elektriske haveredskaber skal ledningen efterses. Den skal være hel og sidde ordentlig fast i maskinen. Er ledningen løs, skrues denne fast igen.

3

Plæneklipperen skal gøres ren, og klingens slibes med en slibesten. Tag klingen af, og sæt den fast i en høvlebænk, så er det nemmere at slibe den. Sørg for, at trækket til at starte plæneklipperen (snor med håndtag) er intakt og sidder ordentligt fast. Når plæneklipperen stilles væk for vinteren, bør den tømme for olie og benzin; fyld på igen, når sæsonen starter.

4

Pump hjulet på trillebøren og smør kuglelejerne med olie. Er håndtagene slidte eller drejer rundt, kan du købe nye i havecenteret eller i byggemarkedet. Husk at måle størrelsen på håndtaget eller tag de gamle med.

5

Haveredskaber af træ eller med dele af træ bør slibes med sandpapir korn 200. Giv det så en gang olie eller – endnu bedre – lak, som forsejler træet og gør det meget holdbart over for fugt og snavs.

6

En motorsav skal gøres ren og tjekkes for olie. Slib evt. kæden med en speciel fil, få den slebet hos forhandleren eller køb en ny. Kæden bør tjekkes jævnlige, da der er større risiko for fejl og skader, hvis den er sløv, fordi man nemt kommer til at presse hårdere på saven.

7

Smør havehandskerne i læderfedt, så holder de længere. Fedtet gør læderet mere smidigt og holdbart, og de bliver mere vandtætte. Læg handskerne på radiatoren. Varmen får fedtet til at trænge bedre ind i læderet.

8

Er der dele på haveredskaberne, der er af stål, bør evt. rust fjernes ved at slibe det med ståluld. Smør derefter med en smule olie.

9

Tjek på kost, rive og lignende, om skaffet er knækket eller for kort og derfor bør erstattes med et nyt.

10

Rul haveslangen ud og tjek, om den er utæt. Huller kan lappes med gaffatape (stærk grå/sort tape), som vikles to gange rundt om stedet. Hvis hullet er stort, kan du sætte en cykellap på under tapen.

Pas på dine haveredskaber

1. Stil altid dine haveredskaber under overdækning – og allerhelst i et skur.
2. Hæng så mange redskaber op på væggen som muligt. Haveredskaberne får mindre fugt, så de ikke ruste, og du får mere plads på gulvet til større ting som plæneklipper, trillebør etc.
3. Hæng store haveredskaber på specialkroge. Du kan købe specialkroge i diverse havecentre til skovl, rive, lugejern etc. Hæng også haveslangen og stigen op.
4. Gem små redskaber i reol og skuffer. Små skovle, grensakse, planteskeer etc. opbevares nemmest på en reol eller i en skuffe.
5. Rens jævnligt el- og benzindrevne haveredskaber. Hækkeklipper, kantklipper, plæneklipper, kanttrimmer og motorsav bør jævnligt renses for jord og græs – også ledningen. Dele af stål smøres herefter med olie.
6. Opbevar el- og benzindrevne redskaber over børnehøjde. Hæng altid redskaberne op på en krog. Alternativt kan der laves hylder i en fornuftig højde, så små fingre ikke kommer galt af sted; det gælder alle haveredskaber med skarpe dele.
7. Afmærk dine haveredskabers plads. Hvis du låner nogle haveredskaber ud, så gør dig selv den tjeneste at hænge en seddel eller et stykke træ på redskabets plads med navn og dato; så ved du, hvor det er.

I hvert nummer af BEDRE HJEM

GRØN BOLIG

Spar penge – hjælp miljøet – udled mindre CO₂

Af: Rie Jerichow

LAD SOLEN FANGE VARMEN

Fire-fem kvadratmeter – mere plads kræver et solvarmeanlæg ikke for at kunne dække halvdelen af en families forbrug af varmt vand. Det er ganske gratis varme fra solen, og når investeringen er tilbagebetalt, venter der hvert år en pæn, lun besparelse.

Selvom man indimellem kan føle, at vi bor lige lovligt tæt på Nordpolen, og at solen i lange perioder kan være temmelig nærig med sine stråler, er det ikke hele sandheden. Faktisk skinner solen hvert år i gennemsnit 1.477 timer i Danmark, så selv en mindre solfanger på det rette sted vil kunne dække mindst halvdelen af en husstands årlige energiforbrug til varmt vand.

Hvor stor en besparelse, der ligger og venter, når anlægget har betalt sig selv hjem, og hvor mange år, der går, før det sker, afhænger helt af den eksisterende opvarmningsform og af alderen på olie- eller gasfyret. Den største og hurtigste besparelse får man, hvis huset opvarmes med el og næsthurtigst, hvis man har en gammel olie- eller naturgaskedel, som sammen med varmtvandsbeholderen skiftes ved samme lejlighed.

Anlægget sparer ikke kun penge. Også på klimaregnskabet ser det godt ud. Et solfangerareal på 7,2 m² sparer miljøet for et ton CO₂ om året, viser beregninger fra Velux.

Selve solvarmeanlægget er en ret lavpraktisk størrelse. Det består af en solfanger og en varmtvandsbeholder, der er forbundet med hinanden. I solfangeren løber en række rør med en frostfri væske, som

opvarmes ret kraftigt, når solen skinner. En cirkulationspumpe sender den varme væske ned til varmtvandsbeholderen, hvor den opvarmer det vand, der skal bruges i husholdningen. Derefter løber den afkølede frostvæske tilbage til solfangeren.

Placeringen af solvarmeanlægget er helt afgørende for, hvor effektivt det er. Som minimum bør det være skyggefrit i dagtimerne fra 9-17 og meget gerne stik syd i en vinkel på 20-60 grader. Det er en lille fordel at bo tæt på kysten, hvor solen generelt skinner mere.

Endelig er det ikke ligegyldigt, hvor stort et badebry man er. Familien, der elsker lange karbade, har forholdsvis større økonomisk gevinst af et solvarmeanlæg, end familien, der altid slukker for bruseren, mens de sæber sig ind og ellers kun tager bad hver anden dag.

**Læs mere om solvarme på:
bolius.dk/solvarme
altomsolvarme.dk
energisparebolig.dk**

Fordele og ulemper

- + Billig varme uden meget vedligeholdelse.
- + Gratis mulighed for gulvvarme om sommeren uden merudgift.
- Giver ikke så meget varme om vinteren.
- Solvarmeanlægget er synligt på taget.
- Anlægget skal fra tid til anden renses for nedfaldne blade.

Hvad koster et anlæg

- Et brugsvandsanlæg i familiestørrelse koster fra cirka 25.000 kr. og opefter. Hertil skal lægges installationsudgifter fra 12.000-15.000 kr. Evt. stillads, dyre rørføringer og en nedfældning i tagbeklædningen kan fordyre prisen.
- Det er især fordelagtigt, hvis solvarmeanlægget installeres samtidig med udskiftning af f.eks. den gamle varmtvandsbeholder, en ældre olie- eller gaskedel eller ved omstilling fra elvarme til andre former for opvarmning.

Tjek om et solvarmeanlæg kan betale sig for dig

Solvarme erstatter	Forventet, årlig energibesparelse	Energi pris	Årlig pengebesparelse, minus driftsudgifter (300 kr.)	Tilbagebetalingstid	Tilbagebetalingstid uden vandbeholder
El	2.000 kWh	2,00 kr.	3.700 kr.	10 år	8 år
Olie, ældre kedel	300 liter	10,00 kr.	2.700 kr.	14 år	11 år
Olie, ny kedel	200 liter	10,00 kr.	1.700 kr.	22 år	17 år
Naturgas, ældre kedel	280 m ³	8,00 kr.	1.940 kr.	19 år	15 år
Naturgas, ny kedel	180 m ³	8,00 kr.	1.140 kr.	32 år	25 år

VÆRKTØJ

Slip for benzin og ledning

Benzindrevne motorsave og elektriske kædesave har fået en batteridreven konkurrent. Det er Bosch model AKE 30 LI, som efter sigende har en ydeevne, der matcher el-kædesavens. Det skyldes et kraftigt 36 volts lithiumbatteri, som gør den i stand til at save 100 tykke fyrretræsbjælker over, før batteriet skal oplades igen. Kædesaven forhandles i byggemarkeder. **Pris 3.299 kr.**

SKAT

Boligejere vinder i Højesteret

Højesteret har i en ny dom fastslået, at en række grundejere har krav på at få ejendomsskat tilbage, hvis de får ændret deres ejendomsvurderinger. Når en grundejer klager over en ejendomsvurdering, kan man få genoptaget vurderingerne tre år tilbage i tiden. Men da ejendomsvurderingen kun sker hvert andet år, kan det tredje år tilbage i tiden sagtens være et år uden ejendomsvurdering. I disse tilfælde har man ikke hidtil fået genoptaget det tredje år.

REDSKAB

Slib hobbykniven

Hobbyknive er praktiske, men hvorfor skifte det sløve blad, når man kan slibe det? Det er præcis det, den lille knivsliber 'Get Sharp' gør. Slibningen tager få sekunder og er hurtigere end at udskifte hele bladet. Og billigere. **Pris 120 kr. xl-byg.dk**

Tjek din håndværker

Boligejere kan få bøder på op til 10.000 kroner, hvis de ansætter udenlandske håndværkere eller havemænd, som ikke er registreret i Danmark i det såkaldte RUT-register. Ansætter du en polsk tømrer eller en svensk gartner, skal du have kvittering for, at virksomheden, de er ansat i, er anmeldt i 'Registret over Udenlandske tjenesteydere i Danmark' – ellers risikerer du en bøde. Hvis virksomheden ikke kan give en kvittering, skal den inden for tre dage anmeldes til Arbejdstilsynets hjemmeside at.dk.

OFFENTLIGE VEJE

Kalundborg viser vejen

Den hårde vinter har efterladt dybe huller i vejene, og når kommunerne bliver konfronteret med problemet, lyder undskyldningen: Desværre, budgettet er brugt. Men sådan er det ikke i Kalundborg, hvor byrådet har udliciteret kommunens vejvedligeholdelse i de næste 15 år til et privat firma.

"Strategien med at lægge vejbudgetter for ét år ad gangen dur ikke. Ved at tage en langsigtet beslutning får vi en både bedre og billigere vedligeholdelse, og vi beskytter vejene mod politikerne i den årlige budgetfase", forklarer den fremsynede borgmester, Martin Damm (V).

VIDSTE DU ...

at andelen af personer, der bor i ejerbolig, stiger med alderen, indtil folk er i 60'erne. Der er 33 pct. af de 25-29-årige, 56 pct. af de 30-39-årige, 65 pct. af de 40-49-årige og som den største andel 68 pct. af de 50-59-årige, der bor i ejerbolig. Flertallet af alle personer mellem 25 og 60 år bor i ejerbolig, nemlig 61 pct. Blandt personer med dansk oprindelse er andelen 64 pct., mens den for indvandrere fra vestlige lande er 42 pct. og for indvandrere fra ikke-vestlige lande er 26 pct. Blandt efterkommere fra den 48 pct. for efterkommere fra vestlige lande, mens den for efterkommere fra ikke-vestlige lande er 33 pct.

Kilde: Danmarks Statistik

FORURENING

Hjælp til boligejere

Boligejere med en forurennet grund kan nu få hjælp til at rense grunden. Miljøstyrelsen tilbyder de ramte boligejere en låneordning med et afdragsfrit statsgaranteret lån med et rentetilskud. Låneordningen, som er et tilbud til boligejere med et akut behov for en oprydning for eksempel i en salgssituation, giver boligejere mulighed for at få en hurtig oprydning og komme ud af en låst situation. Læs mere på mst.dk

Boligindretning på iPhone

Står du og skal købe en sofa, eller overvejer du at farve stuen laven-delblå, så kan din iPhone hjælpe dig. Møbelkæden bolia.com og malingproducenten Dyrup har hver især udviklet en applikation til iPhone, så brugeren via kamerafunktionen kan se, om møblet eller farven passer til hjemmet. Applikationerne kan hentes på Appelstore.dk

Førstehjælp til dit hus

Som en særlig gave til BEDRE HJEMs læsere kan du downloade bogen 'Førstehjælp til dit hus'. Bogen er målrettet boligejere, som er i tvivl om, hvad de skal gøre, når vandrøret sprænger, toiletet er tilstoppet, oliefyret svigter, eller hvis det brænder i hus eller have? Og hvordan er det nu lige med forsikringen? Svarene findes i 'Førstehjælp', som er udgivet af Bolius Boligejernes Videncenter A/S.

Download her: bolius.dk/foerste

Visit – Nordisk Eksotisk

Hvor bevæger boligmoden sig hen? Dette interessante spørgsmål besvarer forfatterne Iben og Niels Ahlberg i bogen 'Visit – Nordisk Eksotisk', som viser flere glimrende eksempler på, hvor gode vi i Norden er til at holde et gennemgående tema i vores bolig. Man er ikke i tvivl om, at forfatterne i den grad har fingeren på pulsen. Visit er en ny serie om boligindretning.

Pris 249 kr., 165 sider, saxo.com

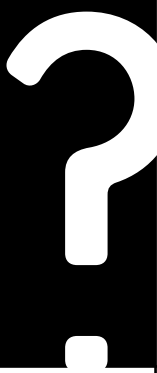

Mønstrede København

Peter Olesen har det med at åbne vores øjne – i kraft af sine holdninger og sit øje for arkitektoniske finurligheder. Sådan er det også i hans nye bog 'Mønstrede København'. Fokus er denne gang på hovedstadens mønstre, som han finder i murværk og på gader og torve. Peter Olesen formår at skærpe læserens opmærksomhed, og det viser sig, at København er meget mere mønstret, end man lige går og tror. Illustreret.

Pris 169,95 kr., 128 sider, gyldendal.dk

Spørg Ekspertene

Stil spørgsmål om alt vedrørende dit hus på: bolius.dk/brevkasse

Bolius' eksperter er alle fagfolk med mange års erfaring. De arbejder uafhængigt af særinteresser og tager udgangspunkt i fagligheden, når de besvarer spørgsmål.

Spørgsmål og svar i brevkassen bygges på spørgsmål fra læserne og på henvendelser fra kunder i eksperternes hverdag. Du er velkommen til selv at stille spørgsmål til eksperterne på bolius.dk/brevkasse.

NEDSPARING

Skal vi bruge friværdien?

Jeg overvejer at optage et nedsparingslån. Vi er pensionister og vil gerne have nogle penge fri til at forsøde tilværelsen med. Vurderingen af boligen er fem millioner kr., og vi skylder en million kroner. Er det en god ide at bruge af formuen i huset, og skal vi vælge et nedsparingslån, hvor vi kun betaler renter, eller skal vi også låne til renterne?

Poul, Søborg

SVAR: Det er en god idé, at I fremover planlægger forbruget af formuen på en måde, så I ikke får for stor risiko – eller ikke mindst så formuen ikke forsvinder for hurtigt. Det, I bruger mere end I tjener (nedsparingen), skal bestemmes, før der kan tages stilling til jeres spørgsmål. I skal helt sikkert ikke afdrage lånet, for det vil være som at tage dem op af den ene lomme og lægge dem i den anden. Det kan aldrig betale sig, når man nedsparer. Hvis I ønsker at bruge eksempelvis 100.000 kr. mere, end I tjener om året, skal I altså tage højde for dette i jeres planlægningsperiode. Over 20 år bliver det til 2.000.000 kr. minus værdien af rentefradraget, som stiger over tiden. I skal bruge af boligens friværdi, men først når I har brugt jeres frie midler. Pensionsmidler kan nogle gange betale sig at gemme til senere pga. den lave afkastbeskatning. Desuden kan jeres behov for penge til at forsøde tilværelsen stige, hvis nogle af jeres løbende pensioner falder væk over de næste år. Når I overvejer nedsparingslån, bør I også overveje at få et samlet tilbud på jeres belåning. Evt. eksisterende lån bør måske omlægges samtidig. Omlægningen kan være med til at nedbringe behovet for nedsparing, og de samlede omkostninger vil falde betydeligt.

Kim Valentin

LOKALPLAN

Hvor måler jeg fra?

Vi skal bygge nyt hus og mangler nu svar på følgende: I lokalplanen skal huset placeres 2,5 meter fra skel og 5 meter fra adgangsvejen. Men måles der til, hvor husmuren begynder, eller hvor udhænget begynder? Det hus, vi skal have bygget, har ret brede udhæng, og det er en forholdsvis lille grund, så det er ret afgørende om afstanden måles fra udhængets eller murens start.

Dorte Heuser

SVAR: I BR10 står der: Afstandskravet på 2,5 m mod naboskel og sti gælder ikke for bygningsdele under terræn som kælder, trapper, nedgravet tank, ledninger og lignende. For tagudhæng, vindskeder, lætænger over døre, gesimser og lignende mindre bygningsdele kan afstanden nedsættes til 2,0 m mod naboskel og sti. I skal huske, at der også er et skråt højdegrænseplan, som I skal tage højde for. Det bedste vil være, at I får en professionel rådgiver til at udfærdige tegninger og byggeandragende, så I ikke får nogen ubehagelige overraskelser bagefter. På den måde kan I også få udfærdiget et tilbudsmateriale, som I kan bruge til at indhente tilbud på.

Jeanette Standly Mikkelsen

” Når I overvejer nedsparingslån, bør I også overveje at få et samlet tilbud på jeres belåning.

KIM VALENTIN

Axel Danholt
Ingeniør

Kirsten Sander
Arkitekt MAA

Lennart Holm
Bygnings-
konstruktør

Kim Valentin
Økonom, Finans-
huset Fredensborg

Jeanette Standly
Bygnings-
konstruktør, Bolius

Morten Mathiasen
Tømrer & bygnings-
ingeniør, Bolius

LEJEREGULERING

Hvad kan jeg tage i husleje?

Jeg er flyttet sammen med min kæreste, og vi har nu en (min) ejerlejlighed i overskud. Jeg overvejer at leje den ud, da den ikke kan sælges til en ret god pris i øjeblikket. Men hvor høj en husleje kan jeg kræve, og hvordan vil jeg blive beskattet af lejeindtægten?

Anita Pedersen

SVAR: Der er begrænsninger på, hvor høj en leje du må kræve, hvis ejendommen er taget i brug før 1991. Afhængigt af i hvilken kommune din lejlighed lig-

ger, fastsættes huslejen enten som den omkostningsbestemte leje eller som "det lejedes værdi". I begge tilfælde – men særligt med den omkostningsbestemte leje – indebærer lejereguleringen, at du som udlejer ikke kan forvente at få et afkast, der modsvarer den risiko, du påtager dig. Som udlejer kan du eksempelvis risikere, at lejer ikke overholder sine forpligtelser, eller at prisen på din ejerlejlighed falder. Dette er et argument for at vælge at sælge lejligheden frem for at leje den ud.

Skattemæssigt kan du vælge mellem personlig beskatning og virksomheds-skatteordningen. Ved personlig beskatning har du fradrag for eventuelle renteudgifter (typisk en fradragsværdi på ca. 33 %), mens øvrige udgifter fra-

trækkes lejeindtægten ved opgørelse af lejeindtægten. Denne indtægt beskattes som personlig indkomst, dvs. typisk med skat på ca. 42-56 %, afhængigt af, om du ligger i bund- eller topskatten. Ved valg af virksomhedsskatteordningen vil du kunne få fradrag for renteudgifterne i den personlige indkomst, hvilket ofte vil være at foretrække frem for fradrag i kapitalindkomsten, da det giver mulighed for en fradragsværdi på op til ca. 56 %.

Hverken lejereguleringen eller skattereglerne taler for, at du vælger at udleje din ejerlejlighed. Hvis du ønsker at have din lejlighed i "reserve", kan det være en idé at udleje den på en tidsbegrænset lejeaftale med en varighed på maksimalt to år.

Kim Valentin

Hverken lejereguleringen eller skattereglerne taler for, at du vælger at udleje din ejerlejlighed.

KIM VALENTIN

INDEKLIMA

Skimmelsvamp på vindueslister

Vi har en glaskarnap af Velfac træ/alu-vinduer. De er altid våde i frostvejr ved tætningslisterne mellem glas og ruderamme, selvom vi lufter ud og tørrer listerne af. Hvad kan man fjerne de sorte pletter med? Listerne er skiftet en gang under garanti af Velfac, hvor de afmonterede glas-set og udskiftede alle lister.

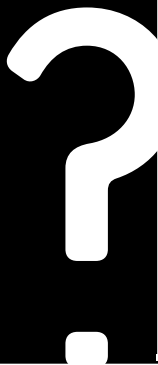
Bjarne Møller

SVAR: Det er lidt sjovt, for det vælter ind med sager for tiden (på mit bord om ikke andet) med sager omkring Velfac-vinduer. Folk oplever voldsomme problemer med Velfac-vinduerne og særligt Velfac 200 (ikke at forveksle med 200i). Der findes ikke umiddelbart noget middel, som kan fjerne disse sorte plamager, og du bør henvende dig til Velfac igen for at få skiftet disse lister. For det er, mig bekendt, det eneste, der virker. Beklager det lidt kedelige svar.

Morten Mathiasen

Henvend dig til producenten for at få skiftet tætningslisterne

Spørg Ekspertterne

Stil spørgsmål om alt vedrørende dit hus på: bolius.dk/brevkasse

KULDEBRO

Svamp i soveværelset

Jeg har fundet en svag dannelse af svamp i det ene hjørne af soveværelset. Hjørnet er rigtigt dårligt isoleret, kan vi se på termografifoto. Er det derfor, vi får svampedannelse?

Nikolai Willadsen

SVAR: Det, I ser i soveværelset, er nok skimmelsvamp, som opstår, fordi der er en enorm kuldebro i hjørnet. Det vil sige et sted, hvor kulden bliver ledt ind igennem konstruktionen. Når så den kolde overflade møder den varme luft i rummet, opstår der kondens, og dermed er betingelserne for skimmelsvamp til stede. Ved at efterisolere jeres ydervægge vil I kunne minimere

kuldebroen og dermed nogle af problemerne med skimmelsvamp. Husk altid at lufte godt ud i soveværelset. Der må helst ikke være for koldt i soveværelset, da varm luft fra andre rum vil kunne trænge ind i soveværelset og kondensere på overfladerne i soveværelset. Der må helst ikke være mere end 4-5 grader koldere i soveværelset.

Jeanette Standly Mikkelsen

GRØN ENERGI

Vores jordvarme er dyr

Vi flyttede ind i vores nybyggede lavenergihus med jordvarme i april 2010. Vi har på 1½ måned brugt 2.336 kw, hvilket vi synes er meget. Vores hus er på 310 m². Vi har fået lagt 300 m jordslange ned. Så mit spørgsmål er: Er der lagt for lidt jordslange ned til dette store hus? Synes du, vi bruger rigtig meget strøm?

Tine Kølle

SVAR: Der skulle jo gerne have været regnet på dette enten fra producentens side eller installatørens. Men jo, i betragtning af at det skulle være et lavenergihus, virker det som et meget højt el-forbrug på så kort tid. At huset er på over 300 m² vil typisk give anledning til mindst det dobbelte antal løbende meter jordslanger, men nu er det jo et lavenergihus, og så burde man kunne klare sig med mindre. Tag fat i jeres entreprenør/sælger af huset og få dem og evt. deres underentreprenører/-leverandører til at undersøge sagen nærmere. Om muligt bør I starte med at gå til producenten, for at få dem til at regne anlæggets dimensioner igennem, og derefter have deres tal op imod det, der er leveret/udført.

Der kan også være tale om, at husets energiramme og behov er regnet forkert ud, eller at den praktiske udførelse ikke står mål med de teoretiske beregninger, som lå til grund for valg af anlæg og mængden af varmeslanger. Dette kunne eksempelvis være utætheder i klimaskærmen, som giver en ekstra nedkøling og dermed giver jer et øget behov for opvarmning. Sagen skal under alle omstændigheder undersøges nærmere, og jeg ville som sagt starte hos producenten af anlægget.

Morten Mathiasen

Måske skulle jeres jordslange have været dobbelt så lang - mindst.

Jo, i betragtning af at det skulle være et lavenergihus, virker det som et meget højt el-forbrug på så kort tid.

MORTEN MATHIASEN

REALKREDIT

Overvejer variabelt lån

Vi har i mange år troligt betalt på et fastforrentet lån (5 %), mens renterne på de variabelt forrentede lån bare er faldet og faldet. Vi overvejer kraftigt at omlægge til et variabelt forrentet lån og bruge de sparede renteudgifter til at afdrage hurtigere på gælden. Hvor stor er sandsynligheden for, at renten stiger? Og vil vi ikke også reducere risikoen på vores lån, når vi vælger at afdrage hurtigere?

Vivi og Torben, Vanløse

SVAR: Der er ingen, der kan forudsige renteudviklingen, så hvor sandsynligt det er, at der kommer store rentestigninger, er svært at svare på. I øjeblikket er der meget stor forskel på de korte og de lange renter, hvilket er et klart udtryk for, at markedet forventer rentestigninger på længere sigt. Hvad der er rigtigt for jer afhænger bl.a. af, hvor udsatte I vil være i tilfælde af rentestigninger. Hvis I har stor friværdis i jeres ejendom eller luft i budgettet, kan I sikkert godt tåle store rentestigninger. Hvis I derimod har en høj belåning af jeres ejendom og ikke har plads i budgettet til væsentligt større renteudgifter end i dag, bør I holde fast i det fastforrentede lån.

I vil naturligvis begrænse jeres følsomhed over for rentestigninger, hvis I afdrager hurtigere på gælden. Men er det optimalt for jer at afdrage hurtigere – eller i det hele taget at afdrage – på gælden? Afdrag på gæld er blot en af flere måder at spare op på. Hvis I ligger i topskatten i dag, er spørgsmålet, om I ikke ville have større fordel af at indbetale til pension.

Kim Valentin

INDEKLIMA

Udluftning og termostater

Vi vil gerne vide, om vi sparer på varmen ved at skru ned for termostaterne inden udluftning, eller om det er lige meget, da man alligevel skal varme rummene op igen bagefter?

Sara Vestergaard

SVAR: Naturligvis skal man ikke lufte ud i 10-15 minutter med en radiator stående og buldre samtidig. Så jo, en god regel er at lukke for de radiatorer, der står lige under de vinduer, man lukker helt op under udluftningen. Øvrige radiatorer, som ikke lige står ved vinduet, lader man bare være. Men det er netop også her, at det er vigtigt at understrege, at god udluftning er 5-10 minutter med fuldt gennemtræk. Og så skal der lukkes igen for ikke at afkøle gulve, vægge etc. for meget. Det er kun luften indenfor, der skal skiftes ud. Hvis I har gulvvarme, skal I ikke foretage jer noget yderligere, medmindre termostaten til gulvvarmen sidder lige ved siden af vinduet eller døren, som bruges til at lufte ud; i så fald bør den lukkes, mens der luftes ud.

Morten Mathiasen

VVS

Sikring af vaskemaskine

Kræver det en særlig beskyttelse mod vandspild og utæthed, når man installerer en vaskemaskine i et køkken i en etageejendom på 2. sal.

Lars Jensen

SVAR: Som udgangspunkt er det ikke fornuftigt at stille en vaskemaskine i et rum uden gulv afløb i tilfælde af, at vaskemaskinen går i stykker og lægger vand. Vælger du alligevel at placere vaskemaskinen i et rum uden afløb, skal du sikre dig, at vand fra vaskemaskinen ikke kan løbe ned til underboen og ind i gulvkonstruktionen.

Dette gør du nemmest ved at få udlagt et vinylgulv på hele gulvfladen i køkkenet. Du kan ikke gøre det selv, da et vinulgulv 'svejses' sammen ved samlinger. Husk at undersøge, om den ejendom, du bor i, stiller specielle krav til vaskemaskiner i beboelsen.

Jeanette Standly Mikkelsen

REALKREDIT

Uenig i vurdering

Hvor går man hen, når man er uenig med kreditforeningens vurdering af sit hus? Vi bor i et attraktivt område i Odense C, hvor husene sælges for 15-18.000 kr. pr. m². Men kreditforeningens vurdering af vores hus ligger på ca. det halve – 8.500 kr. pr. m². Hvad gør vi?

Gert Pedersen

SVAR: I bør i første omgang prøve at få nogle vurderinger fra nogle andre realkreditinstitutter. Det kan I gøre ved at indhente lånetilbud på maksimal belåning af jeres ejendom. Når I har fået disse tilbud, vil I også have et grundlag for at vurdere, om vurderingen af jeres ejendom har været for pessimistisk. Hvis det er tilfældet, kan I prøve at kontakte jeres kreditinstitut igen og høre, om de vil komme med et nyt tilbud og en ny vurdering. Ellers kan det være, at I vil være bedst stillet ved at skifte realkreditinstitut.

Kim Valentin

"Rummene er flotte og funktionelle, men lydmæssigt umulige".

JAN BO FELLAND

KOMMENTAR

Jan Bo Felland
Uddannet arkitekt,
bygningskonstruktør og
byggeøkonom.
Har forfattet en
række bøger om bl.a.
boligkøb og styring af en
privat byggesag.
Arbejder som
videncenterchef
hos Bolius
Boligejernes
Videncenter.

Har du
en kommentar,
så skriv til
redaktionen på:
redaktionen@bedrehjem.dk

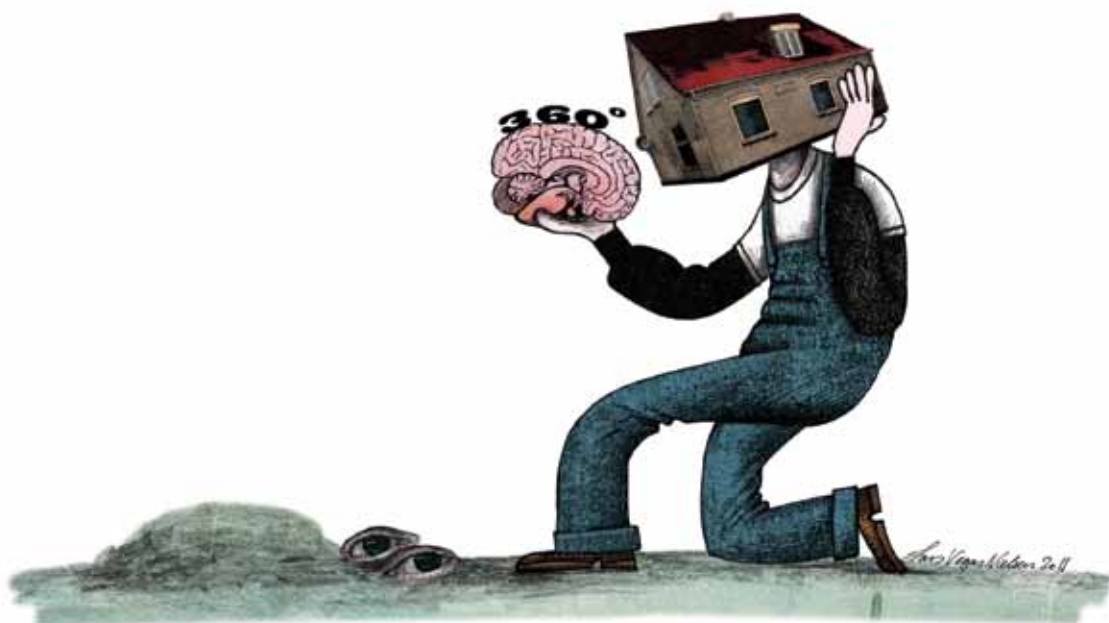

Illustration: Lars Vegas

Tænk 360°

Op igennem 90'erne og 00'erne blev i hundredetusindvis af køkkener lagt sammen med stuer til store køkken-almrum. I mange af disse kan man dårligt forstå, hvad vi siger til hinanden omkring spisebordet, hvis der samtidig ryddes op i køkkenet. Akustikken er umulig. Der er glatte og hårde overflader på gulv, vægge og loft. Intet til at dæmpe lydene. Rummene er flotte og funktionelle, men lydmæssigt umulige.

Tilbage i 70'erne blev utallige, gamle vinduer udskiftet med nyere termovinduer. Mange fine muremestervillaer mistede ved den lejlighed deres smukke sprossevinduer til fordel for velisolerede vinduer uden sprosser. De nye vinduer var et godt valg, set fra en energimæssig synsvinkel, men ikke for husets æstetiske udtryk. Husene fik populært sagt "stukket øjnene ud".

Dette er blot to eksempler på situationer, hvor boligejere gennemfører tilstræbte forbedringer på deres hus ud fra de bedste hensigter, men overser vigtige aspekter, inden løsningerne vælges. Der bliver ikke tænkt "hele vejen rundt". Det er ærgerligt, og man må ofte leve med "brølerne" i årevis.

Det handler om at træffe de bedst mulige

beslutninger. Typisk opnår man samlet set den bedste løsning, hvis man på forhånd overvejer så mange mulige forhold som muligt. Først og fremmest er der de klassiske kvalitetsbegreber som: "Hvordan kommer det til at se ud?", "Hvordan kommer det til at fungere i praksis?", og "Hvilke materialer er holdbare?" Men derudover indeholder de fleste projekter også overvejelser omkring hensyn til lyddæmpning, brandsikkerhed, energimæssige forhold, fugt, dagslysforhold, lovgivning, økonomi, tidsplan m.v.

Og så er der forholdet omkring "samtidig-hed". Hvis man alligevel skal have nye vinduer, kan man så ikke ligeså godt udskifte sålbænkene også? Eller hvis man skal have lagt nyt tag, kan man så ikke ligeså godt benytte lejligheden til at udskifte de gamle tagrender og -nedløb?

Se huset som en helhed, og overvej så mange aspekter som muligt inden beslutningerne træffes – næsten uanset hvilke små eller store projekter du skal i gang med. Er du i tvivl, så rådfør dig med en fagperson.

"Tænk 360°" inden du går i gang, det giver de bedste løsninger og største tilfredshed.

BEDRE HJEM

Glæd dig til 14. april

**STORT TEMA:
UDELIV**

Foråret er så småt på vej, og i temaet forbereder vi læserne på den kommende sæsons udeliv. Vi viser, hvad der hitter på planteskolerne, hvordan du selv laver den romantiske runde havebænk, hvad du skal tænke på, hvis du vil have et anneks eller et shelter i haven, hvad der som minimum skal være i en bolig-ejers værktøjskasse, hvordan en grim facade fikses. Og meget, meget mere.

Parcelhuset er stadig en attraktiv bolig for de unge familier. Selv de gamle huse fra 70'erne er efterspurgt, når bare boligen er ombygget og tidssvarende. Det synes familien Andersen også. De kunne med det samme se mulighederne i det gamle parcelhus, og efter to års ombygning har de fået intet mindre end en pragtvilla. Se parcelhuset version 2.0 i næste nummer.

Ville socialminister Benedikte Kiær selv bo i en ghetto? Vil hun give boligejerne tilskud til energirenovering? Er hun til flexlån eller fastrentelån? Kunne hun se sig selv som restauratør? Er hun gør det selv-kvinde? Sådan lyder nogle af de spørgsmål, BEDRE HJEM har stillet den 41-årige minister. Se svarene i næste nummer.

Alt det, brevkasser, klummer og masser af inspiration, når vi mødes igen.

PÅ GENSYN I NÆSTE NUMMER AF BEDRE HJEM, DER UDKOMMER 14. APRIL

NYT

Scandinavian Combinations

Ny tapetkollektion
af designer Elsa
Kirstine Krogh

Scandinavian Combination er en moderne tapetkollektion af inhouse designer Elsa Kirstine Krogh. Det er en relancering af den succesrige kollektion Scandinavia, men nu i non-woven kvalitet, der er let at sætte op. Kollektionen er lavet med et inspirerende mix af sarte og levende farver. Flot grafisk design tiltrækker opmærksomheden til væggene med 5 fine mønstre og 44 flotte designs. Scandinavian Combinations fås i din nærmeste Flügger butik.

www.fiona-walldesign.com

Fiona[®]
wall design